



مدیر حقوق



شاپا چاپی: ۱۸۴۱-۲۷۸۳
شاپای الکترونیکی: ۱۹۲۲-۲۷۸۳

دوره ۷ - شماره ۲۱ - پاییز ۱۴۰۳

شرط التزام عام در پرتو رویه دیوان داوری ایکسید

امیرحسین یزدانی، ناصر علیدوستی شهرکی

تحلیل حقوقی آراء صادره از دیوان بین‌المللی دادگستری در خصوص دعاوی مرتبط با ایران

سیما عباسی، شهرزاد دربندی

مخاصمات اسرائیل و حماس در آئینه حقوق بین‌الملل کیفری (۲۰۲۳ میلادی)

محمد بابایی، نوید زمانه قدیم، داوود علیزاده

نقش سبک زندگی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی در پیشگیری از جرایم مرتبط با کووید-۱۹ از نظر کارشناسان در حقوق کیفری ایران

ایرج مروتی

مدیریت ذخایر هیدروکربوری فرامرزی: همکاری به عنوان یک تعهد عرفی (با تأکید بر رأی دیوان بین‌المللی دریاها در سال ۲۰۱۷ میلادی در دعاوی غنا و ساحل عاج)

علی رضایی، سیدرسول طباطبایی مقدم

حمایت کیفری از اطفال و نوجوانان در معرض خطر در حقوق ایران و لبنان

امین‌رضا بهار فلامرزی

نحوه اداره اموال محجورین در حقوق ایران و ترکیه

سارا فرزادی مهر، محمدرضا حقیقی، اسماعیل عموری

تحلیل و بررسی ماهیت جعله در نظام حقوقی ایران

امیرمحمد توکلی، محمدرضا عضدی، قاسم توکلی

ماهیت و ابعاد حقوقی دستور موقت صادره از هیات حل اختلاف قراردادی وزارت نفت

شیدا غم افروز، محمدرضا افشاری، مهدی پیری

حقوق سهامداران نهادی و سهامداران خرد در بازار سرمایه ایران

پریسا رضوان، علی زارع

محدودیت‌های فعالیت نظامی کشورهای ثالث در منطقه انحصاری اقتصادی دولت ساحلی

محسن بهجتی

فرزندخواندگی در نظام حقوقی ایران و انگلستان

زهره السادات مکی، اسماعیل کشکولیان

مبانی حقوقی تاسیس مدارس غیردولتی در ایران با تأکید بر نقش آموزش و پرورش بر پیشگیری از وقوع جرم

مینا دانش آموز، حکیمه ابوالحسنی

مسیرهای دموکراتیک و استبدادی در آینده حقوق بین‌الملل

سعید بهبودی نژاد

شهرهای هوشمند و حقوق تجارت بین‌الملل

آرام عباسپور جلالی

آثار حقوقی هنجارهای آمره: آن‌کس که جعبه پاندورا را گشود آیا به پیامدش فکر نمود؟

سهیل گلچین

رابطه میان تعهدات شفافیت و سرمایه‌گذاری خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر: تحقق نقش بالقوه موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری

یوسف اخلاقی

سیاست کیفری ایران در قبال جرائم خاص نظامی نیروهای مسلح

یاسر شاکری



The Relationship between Transparency Obligations and Foreign Investment in Renewable Energies: Realising the Potential Role of IIAs

رابطه میان تعهدات شفافیت و سرمایه‌گذاری خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر: تحقق نقش بالتوجه موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری

Xuming Qian

Middle East Studies Institute, Shanghai International Studies
University, Shanghai, China

Mohammad Akefi Ghaziani

Department of International Law, Faculty of Law, University
of Qom, Qom, Iran

Yusef Akhlaghi

Master's student International Trade Law, Islamic azad
University, Central Tehran Branch, tehran, Iran

یامینگ کوین

مؤسسه مطالعات خاورمیانه، دانشگاه مطالعات بین‌المللی شانگهای، شانگهای، چین

محمد عاکفی قاضیانی

گروه حقوق بین‌الملل، دانشکده حقوق، دانشگاه قم، قم، ایران

یوسف اخلاقی

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین‌الملل، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران

Yosefakhlaghi12345@gmail.com

Abstract

The global deployment of renewable energies has taken off and calls for a continuous increase in foreign investments and cooperation, particularly because many states cannot cover the costs and technological requirements of the energy transition on their own. Therefore, there should be policies and legal frameworks in place to protect and thereby promote foreign investments. International Investment Agreements (IIAs) can, ceteris paribus, contribute to this goal. These agreements contain a set of obligations that protect foreign investments against possible discriminatory or arbitrary conduct of the host states. This includes transparency obligations that can help to create a level playing field for national and foreign renewable energy investors. Unfortunately, the concept of transparency, and its inherent implications, has not been clearly defined to date, and its relationship with renewable energy investments is still under investigation. Therefore, it is important to realize the prevailing transparency obligations under IIAs, and the best practices that can better meet the particular requirements of renewable energy investments. Using a qualitative approach, this article intends to pursue this goal by providing an overview of the concept of transparency, exploring its status in the context of fair and equitable treatment (FET) and analysing favourable transparency clauses in the light of renewable energy investment considerations.

Keywords: Fair and Equitable Treatment, International Investment Agreement, Transparency, Renewable Energy, Government Tenders.

چکیده

استقرار جهانی انرژی‌های تجدیدپذیر شتاب گرفته است و خواستار افزایش مستمر سرمایه‌گذاری‌ها و همکاری‌های خارجی است، به‌ویژه به این دلیل که بسیاری از کشورها نمی‌توانند به تنهایی هزینه‌ها و نیازهای فناوری انتقال انرژی را تأمین کنند. باید سیاست‌ها و چهارچوب‌های حقوقی برای حفاظت و در نتیجه ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی وجود داشته باشد. موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌توانند، به شرط ثابت بودن سایر شرایط، به این هدف کمک کنند. این موافقتنامه‌ها مجموعه‌ای از تعهدات را شامل می‌شوند که سرمایه‌گذاری‌های خارجی را در برابر رفتارهای تبعیض‌آمیز یا خودسرانه کشورهای میزبان محافظت می‌کنند. این شامل تعهدات شفافیت است که می‌تواند به ایجاد شرایط برابر برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی انرژی‌های تجدیدپذیر کمک کند. متأسفانه مفهوم شفافیت و پیامدهای ذاتی آن تا به امروز به وضوح تعریف نشده است و رابطه آن با سرمایه‌گذاری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر هنوز در دست بررسی است؛ بنابراین، مهم است که تعهدات شفافیت موجود تحت موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری و بهترین شیوه‌هایی که می‌توانند به بهترین نحو الزامات خاص سرمایه‌گذاری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر را برآورده کنند، شناسایی شود. با استفاده از رویکردی کیفی، این پژوهش با ارائه مروری بر مفهوم شفافیت، وضعیت آن را در چهارچوب رفتار منصفانه و عادلانه بررسی کرده و مفاد شفافیت مطلوب را با توجه به ملاحظات سرمایه‌گذاری انرژی‌های تجدیدپذیر تجزیه و تحلیل می‌کند.

واژگان کلیدی: رفتار منصفانه و عادلانه، موافقتنامه بین‌المللی سرمایه‌گذاری، شفافیت، انرژی تجدیدپذیر، مناقصه‌های دولتی.

Received: 2024/04/23 - Review: 2024/07/05 - Accepted: 2024/08/15

دین‌زاد مقاله: ۱۴۰۳/۰۸/۰۷-۱۴۰۳/۰۸/۰۷-۱۴۰۳/۰۸/۰۷

ارجاع:

کوبین، یامینگ و عاکفی قاضیانی، محمد؛ (۱۴۰۳)، رابطه میان تعهدات شفافیت و سرمایه‌گذاری خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر: تحقیق نقش بالقوه موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری، ترجمه یوسف اخلاقی، تمدن حقوقی، شماره ۲۱.

Copyrights:

Copyright for this article is retained by the author (s) , with publication rights granted to Legal Civilization. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) , which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.



CC BY-NC-SA



پیشگفتار مترجم

در عرصه حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری، شفافیت همواره به‌عنوان یکی از اصول بنیادین در حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی مطرح بوده است. در دیدگاه سنتی، این اصل به‌عنوان تعهدی برای دولت‌های میزبان به منظور فراهم کردن محیطی امن و پیش‌بینی‌پذیر برای سرمایه‌گذاران خارجی تعریف می‌شود. با این حال، در عصر حاضر که گفتمان‌هایی نظیر مبارزه با فساد، حقوق بشر، حکمرانی مطلوب، مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها و حکمرانی شرکتی به محورهای کلیدی تبدیل شده‌اند، نیاز به شفافیت از طرف سرمایه‌گذاران خارجی نیز به تدریج مورد توجه قرار گرفته است. این تغییر نگرش، تحولی اساسی در رویکردهای حقوقی و عملیاتی به شفافیت و تعهدات مرتبط با آن در زمینه سرمایه‌گذاری خارجی به وجود آورده است (حسینی آزاد و عسگری، ۱۴۰۰، ۳۷).

در این راستا، انتقال به انرژی‌های تجدیدپذیر به‌عنوان یک ضرورت جهانی برای کاهش تغییرات اقلیمی و حفاظت از محیط زیست، اهمیت بیشتری یافته است. رشد سریع تقاضا و مصرف انرژی در سطح جهانی، ایجاد محیطی رقابتی و مشارکت بخش خصوصی در بهره‌برداری از انرژی‌های تجدیدپذیر را به امری اجتناب‌ناپذیر تبدیل کرده است. با این حال، نگرانی‌های سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در خصوص بازدهی تکنولوژی‌های جدید و به‌ویژه در زمینه انرژی‌های تجدیدناپذیر، توجه ویژه‌ای به معقول بودن فنی

و اقتصادی این انتقال نیاز دارد (یگانگی و قاسم لو، ۱۴۰۱، ۵۴).

علاوه بر این، شفافیت به عنوان یکی از اصول مهم سازمان تجارت جهانی^۱، در تمام موافقتنامه‌های این سازمان مورد تأکید قرار گرفته است. بررسی سیر تکاملی شفافیت در سازمان تجارت جهانی، ابزارها و رویه‌هایی که این سازمان برای بلوغ و تکامل این اصل به کار گرفته است، نشان‌دهنده فرایندی در حال رشد و تکامل است. این تکامل به گونه‌ای بوده است که شفافیت به عنوان مبنایی برای تغییر در ساختار سازمان و اصلاح فرایندهای خط مشی‌های تجاری در سیستم داخلی اعضاء مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین، رویکرد نهادهای حل اختلاف سازمان در پذیرش و توسعه شفافیت، نشان‌دهنده تلاش برای گسترش و تعمیق این اصل در رویه‌های قضایی است (قنبری جهرمی و زمانی، ۱۳۹۶، ۲۹۷). عنایت به اهمیت این موضوع، مترجم را بر آن کرد تا با ترجمه و ارائه پژوهش حاضر به جهت درک عمیق‌تر و بهبود رویه‌های شفافیت در این حوزه اقدام نماید.

مقدمه

تغییرات اقلیمی به عنوان بزرگ‌ترین چالش قرن بیست و یکم محسوب می‌شود. جهان در حال حاضر با اثرات آن مواجه است. دمای متوسط جهانی با سرعتی بی‌سابقه در حال افزایش است: خشکسالی و آتش‌سوزی‌های جنگلی بیشتر رخ می‌دهند؛ الگوهای بارش تغییر می‌کنند؛ یخچال‌ها در حال ذوب شدن هستند؛ و سطح دریاها در حال افزایش است^۲ (states environmental protection agency, 2022). انتشار گازهای گلخانه‌ای^۳ که شامل دی‌اکسید کربن، متان و اکسید نیتروژن هستند، زمین را در مسیری به سوی تغییرات اقلیمی قرار داده است. این گازهای گلخانه‌ای از سوختن سوخت‌های فسیلی در فعالیت‌های صنعتی، حمل‌ونقل و کشاورزی تولید می‌شوند^۴. در مقابل سوخت‌های فسیلی، انرژی‌های تجدیدپذیر حداقل یا هیچ دی‌اکسید کربنی منتشر نمی‌کنند که این امر آن‌ها را به عامل اصلی در تلاش‌های کاهش تغییرات اقلیمی تبدیل می‌کند^۵؛ بنابراین، انرژی‌های تجدیدپذیر به‌طور گسترده به عنوان یک جزء اساسی در تغییر جهانی به سوی اقتصادی سبز، کم‌کربن و پایدار شناخته می‌شوند (Rafael Leal-Arcas and Jan Wouters, 2017).

1- WTO

2- world Health Organization

3- GHG

4- assessment report of the intergovernmental panel, 2014

5- ICTSD and world economic, 2015

در این زمینه، تعداد فزاینده‌ای از دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در حال پیشبرد ابتکارهایی هستند که به پیشرفت انرژی‌های تجدیدپذیر به‌عنوان راه‌حلی برای بحران انرژی و چالش‌های زیست‌محیطی جهان می‌پردازند (Ms Grace fu hia yien, 2021) و (IRENA, 2022). از جمله نمونه‌های قابل توجه می‌توان به استراتژی اصلی همکاری بین‌المللی و اقتصادی چین، معروف به ابتکار کمربند و جاده^۶، اشاره کرد که به یک چهارچوب گسترده برای چندین سیاست توسعه سبز چین تبدیل شده است، از جمله ساخت پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر در سراسر جهان (Rubio, 2022).

با این حال، استقرار جهانی انرژی‌های تجدیدپذیر هزینه‌های قابل توجهی را به همراه دارد که به میلیاردها دلار می‌رسد و تنها در بلندمدت قابل جبران است (IEA, 2014) و (Bruce, 2013, 53)؛ بنابراین، همه کشورها نمی‌توانند الزامات مالی و فناوری لازم برای گذار به انرژی تجدیدپذیر را تأمین کنند. به‌عنوان مثال، درحالی‌که چین امروزه تولید جهانی فتوولتائیک^۷ را تحت سلطه خود دارد، بیشتر کشورهای جنوب و جنوب شرقی آسیا سهم کمتری دارند، چه برسد به کشورهای کمتر توسعه‌یافته (IRENA, 2022)؛ بنابراین، هنوز بسیاری از کشورهای در حال توسعه و برخی از اقتصادهای نوظهور نیاز دارند که مقررات و سیاست‌های مساعدی را برای جذب بیشتر سرمایه‌گذاری‌های خارجی در بخش‌های انرژی تجدیدپذیر خود به کار گیرند^۸.

موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری^۹ در این زمینه نقش بالقوه‌ای دارند، زیرا می‌توانند به تضمین انصاف بین سرمایه‌گذاران خارجی و کشورهای میزبان کمک کنند و درعین حال خطرات مرتبط با سرمایه‌گذاری و تجارت در این بخش را کاهش دهند. به این ترتیب، نیاز روزافزونی به افزودن لایه‌ای هنجاری اضافی به سیستم حقوقی سرمایه‌گذاری وجود دارد که هدف آن تطبیق تعهدات موجود با اهداف تثبیت اقلیم و ارائه حفاظت فعال برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر است (schefer&matsushita, 2016).

متأسفانه، همچنان نگرانی‌های زیادی درباره محتوای موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری وجود دارد، زیرا آن‌ها توجه کمی به حفاظت و در نتیجه ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی در انرژی‌های

6- BRI

7- PV

8- OECD, 2015

9- IIAs

تجدیدپذیر دارند. اکثر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری هیچ اشاره صریحی به اصطلاح «انرژی تجدیدپذیر» ندارند. آن‌ها اغلب ترکیبی از تعهدات الزام‌آور و غیرالزام‌آور با اثرات مستقیم و غیرمستقیم ارائه می‌دهند (Tienhaara&Downie,2018). بندهای شفافیت از جمله این تعهدات هستند. این مقررات با فراوانی بیشتری در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری ظاهر می‌شوند و در میان سایر موارد، به مدرن‌سازی و تقویت مشروعیت این ابزارها کمک می‌کنند^{۱۰} (Zhan,2018).

جالب توجه است که تعهدات شفافیت برای ترویج سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر بسیار مهم هستند، زیرا سرمایه‌گذاران خارجی در این بخش اغلب خطرات نظارتی و سیاسی مرتبط با پروژه‌های خود را ارزیابی می‌کنند (Zhan,2018) و (ginnopoulos,2021) و (Tienhaara,2008)؛ تاکنون، رفتارهای غیرشفاف و خودسرانه به‌عنوان موانع قانونی عمده برای ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این بخش تلقی شده‌اند^{۱۱} (Handler,2021). درحالی‌که یک محیط سرمایه‌گذاری غیرشفاف ممکن است هزینه‌های اطلاعاتی را افزایش دهد، کارایی شرکتی را منحرف کند و بحران‌های مالی دیگری ایجاد کند، یک فضای شفاف به جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی بیشتر کمک می‌کند، از جمله از طریق انتشار اطلاعات در مورد فرصت‌های سرمایه‌گذاری در کشور میزبان^{۱۲} (Keong,2013)؛ بنابراین، این عامل مهمی برای بخش خصوصی است، زیرا رقابت‌پذیری را افزایش می‌دهد و عدم وجود آن باعث می‌شود که آن‌ها احساس طرد شدن کنند (Lea-Arcas,2009). به همین ترتیب، سازمان‌های بین‌المللی اکنون تأکید بیشتری بر نیاز به تصویب قوانین شفاف و به‌خوبی تدوین شده به‌عنوان نوعی «کاهش ریسک سیاستی» دارند تا یک محیط سرمایه‌گذاری مطلوب برای استقرار پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر ایجاد کنند^{۱۳} (Bazilian,2021) و به‌عنوان وسیله‌ای برای اطمینان دادن به صنعت برای سرمایه‌گذاری^{۱۴}.

اگر چه نگرانی‌های شفافیت هم در زمینه قوانین ملی و هم در زمینه موافقتنامه‌های سرمایه‌گذاری مطرح می‌شود (shirlow,2017,99)، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری خود بازتابی از قوانین ملی هستند (kher,2020). به این ترتیب، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری که حاوی بندهای شفافیت جامع به نفع سرمایه‌گذاران خارجی هستند، به خودی خود به‌عنوان سیگنالی عمل می‌کنند که کشور میزبان قوانین

10- UNCTAD, 2023

11- UNDP, 2014

12- UNCTAD, 2008

13- UNDP, 2014

14- Emissions United Nations, 2021

و سیاست‌هایی در اختیار دارد که از سرمایه‌گذاری‌های خارجی محافظت می‌کنند (Kher, 2020) و (Buthe, 2009). در این مرحله باید ذکر کرد که سیستم‌های حقوقی داخلی به‌طور فزاینده‌ای در حال ایجاد مقررات شفافیت هستند، به‌عنوان مثال از طریق قوانین آزادی اطلاعات و مقررات لابی‌گری^{۱۵} (Schil, 2012). با این حال، گنجاندن تعهدات شفافیت در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری مهم است، زیرا برخلاف قوانین و مقررات ملی، چنین مفاد پیمانی معمولاً توسط داوری مستقیم سرمایه‌گذار-دولت پشتیبانی می‌شود که به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد تا از راه‌حل‌های محلی عبور کنند و اختلاف را مستقیماً به داوری بین‌المللی ببرند (Sornarajah, 2021) و (Dolzer, 2005, 972).

علاوه بر این، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌توانند چهارچوب‌های قانونی کشورها را بسیار شفاف‌تر کنند، زیرا در بسیاری از کشورها، چنین تعهدات بین‌المللی بالاتر از قوانین ملی در نظر گرفته می‌شوند (Drabek, 2002, 810)؛ بنابراین، مهم است که بندهای شفافیت در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری گنجانده شوند تا سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر را در برابر مقررات غیرشفاف و خطرات سیاسی احتمالی محافظت کنند. این هدف با استفاده از اصول به‌خوبی تثبیت شده حقوق سرمایه‌گذاری بین‌المللی در حالی که ویژگی‌های خاص سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر را رعایت می‌کند، محقق خواهد شد (Kher, 2020).

تاکنون، حقوق سرمایه‌گذاری بین‌المللی به‌طور کلی نسبت به دیگر زیرمجموعه‌های حقوق بین‌الملل مانند حقوق تجارت بین‌الملل، کمتر مورد توجه تحلیل‌های بخش‌محور قرار گرفته است (Gaber, 2011). این امر به‌ویژه در مورد رابطه حقوقی بین تعهدات شفافیت و سرمایه‌گذاری‌های خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر صادق است. بخش زیادی از ادبیات موجود به اثرات مثبت تعهدات شفافیت بر توسعه بخش انرژی تجدیدپذیر پرداخته است. برای مثال، مندونسا و همکارانش سه عامل ثبات، مشارکت و شفافیت در سیاست انرژی تجدیدپذیر را با تمرکز ویژه بر دانمارک و ایالات متحده آمریکا تحلیل کرده‌اند (Mendonca, 2011). به‌طور مشابه، گوئو و همکارانش تأثیر شفافیت نهادی کشورهای دریافت‌کننده را بر ترویج انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای جنوب صحرا آفریقا شرح داده‌اند (Guo, 2024). نمونه قابل توجه دیگر، تحقیق اخیر فجار فادلی^{۱۶} است که به بررسی حکمرانی انرژی تجدیدپذیر در اندونزی

پرداخته و سعی در ایجاد پیوندی بین شفافیت و مشارکت در این زمینه داشته است (Fadli, 2021).
 با این حال، روش‌هایی که به رابطه بین تعهدات شفافیت و مسئله سرمایه‌گذاری خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر پرداخته‌اند، معمولاً با مرزهای جغرافیایی و/یا دیدگاه‌های قوانین ملی محدود شده‌اند. علاوه بر این، بیشتر مطالعات بر جنبه‌های خاصی از توسعه انرژی تجدیدپذیر تمرکز کرده‌اند و نه لزوماً بر ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این بخش. در نتیجه، یک رویکرد جامع به وضعیت حقوقی و ماهیت تعهدات شفافیت، نحوه گنجاندن آن‌ها در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری و رابطه آن‌ها با سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر اغلب نادیده گرفته شده است. این موضوع ما را به سوال اصلی این پژوهش می‌رساند: چگونه تعهدات شفافیت تحت موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌توانند بهتر به نیازها و چالش‌های منحصر به فرد سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر پاسخ دهند؟

برای پاسخ به این پرسش، این پژوهش از یک روش تحقیق توصیفی و کیفی استفاده می‌کند. با استفاده از روش توصیفی، هدف این پژوهش ارائه درک جامعی از تعهدات شفافیت و تعیین‌کننده‌های آن‌ها است. با اتخاذ رویکرد استنتاجی برای تحلیل محتوای کیفی، این پژوهش به تحلیل موضوعی تعهدات شفافیت در چهارچوب موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌پردازد. نتایج چنین موادی برای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر با توجه به نگرانی‌ها و راه‌حل‌های موجود تحلیل می‌شود. فرضیه مطرح می‌کند که گنجاندن بندهای شفافیت مناسب در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری، به‌طور کلی، می‌تواند به ایجاد یک سطح برابر برای سرمایه‌گذاران خارجی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر کمک کند. این امر می‌تواند آن‌ها را در برابر اقدامات تبعیض‌آمیز و/یا ضدرقابتهای دولتی میزبان محافظت کند، آن‌ها را در مورد فرصت‌های سرمایه‌گذاری مطلع سازد و همچنین امنیت سرمایه‌گذاری و اطلاعات را افزایش دهد.

برای این منظور، ما بیش از یکصد و چهل منبع اولیه و ثانویه شامل کتاب‌ها، مقاله‌های ژورنالی، مقاله‌های پژوهشی، گزارش‌ها، انتشارات جدید و غیره را مورد بررسی و استفاده قرار داده‌ایم. این پژوهش در بخش دوم با ارائه یک مرور کلی بر مفهوم شفافیت و اهمیت آن برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی آغاز می‌شود. بخش سوم به تحلیل گنجاندن تعهدات شفافیت تحت مفهوم کلی رفتار منصفانه و عادلانه^{۱۷} می‌پردازد که مسئله‌ای مهم است چرا که بسیاری از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری فاقد بندهای

شفافیت مستقل هستند. این بخش به مراجع داوری مربوطه اشاره می‌کند و رویکردهای داوری مطلوب را برجسته می‌سازد. در بخش چهارم، بندهای شفافیت در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری اخیر بررسی می‌شود و مطلوب‌ترین بندها در زمینه نگرانی‌های سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر مورد بحث قرار می‌گیرد.

در نهایت، پژوهش نتیجه می‌گیرد که تعهدات شفافیت تأثیرات گسترده‌ای بر حقوق و بازدهی سرمایه‌گذاران خارجی دارد. با این حال، بیشتر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری از کمبود بندهای شفافیت کافی رنج می‌برند. در حالی که رویکردهای دولت‌ها به شفافیت و تبعات آن در حال تکامل است، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری نیاز دارند تا با نگرانی‌های رو به رشد در مورد شفافیت، به‌ویژه در پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر، هماهنگ شوند.

۱- مفهوم شفافیت

امروزه شفافیت در تصمیمات اقتصادی و سرمایه‌گذاری به‌عنوان یکی از موضوعات به‌طور گسترده‌ای مورد بحث در زمینه‌های اقتصاد، سرمایه‌گذاری و مطالعات حقوقی مطرح است (Drabek, 2002). هرچند تعهدات شفافیت ممکن است برای دولت‌های میزبان و سرمایه‌گذاران خارجی اهمیت ویژه‌ای داشته باشد، برای اهداف ترویج سرمایه‌گذاری، این تعهدات عمدتاً از منظر سرمایه‌گذاران خارجی بررسی می‌شود. اغلب سرمایه‌گذاران و تجار ترجیح می‌دهند دسترسی کامل به اطلاعات در کشور میزبان داشته باشند که ممکن است بر محیط سرمایه‌گذاری تأثیر بگذارد و بازده منصفانه آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.^{۱۸} آن‌ها به‌خوبی می‌دانند که دسترسی به اطلاعات ممکن است محدود یا پرهزینه باشد و سیاست‌های سرمایه‌گذاری از یک کشور به کشور دیگر متفاوت است (Drabek, 2002).

با این حال، تعریف مفهوم شفافیت و تعیین حدود آن کار آسانی نیست. همان‌طور که بیانچی در کتاب «شفافیت در حقوق بین‌الملل» اشاره می‌کند، «حتی یکی از سازمان‌های غیردولتی که به مسائل شفافیت اختصاص دارد، تعریف کلی از شفافیت ارائه نمی‌دهد» (Bianchi, 2013). تا به امروز، شفافیت همچنان به‌عنوان یک اصطلاح دشوار برای تعریف باقی مانده است و فاقد یک تعریف انتزاعی عمومی پذیرفته شده است؛ بنابراین، ممکن است برای افراد و سازمان‌های مختلف معانی متفاوتی داشته باشد

(Nixon, 2003). به‌عنوان مثال، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^{۱۹} شفافیت را به‌عنوان نتیجه «ارتباط موفق دوطرفه در مورد سیاست بین دولت‌ها و سایر طرف‌های ذینفع» تعریف می‌کند.^{۲۰} به نظر می‌رسد که همین رویکرد توسط کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد^{۲۱} تأیید شده است (Nixon, 2003).

به نظر می‌رسد که درک شفافیت و دامنه این مفهوم همچنان در حال تکامل است. با این حال، تعهدات شفافیت می‌تواند مشارکت سرمایه‌گذاران را تسهیل کرده و سرمایه‌گذاری‌های بیشتری را جذب کند، زیرا اغلب از مشروعیت و پاسخگویی بازیگران و هنجارهای فعال در محیط سرمایه‌گذاری حمایت می‌کند (Shirlow, 2017) و (Drabek, 2002). علاوه بر این، شفافیت به‌عنوان نشانه‌ای از مفهوم «حکمرانی خوب در سرمایه‌گذاری» تلقی می‌شود (Schil, 2012). همان‌طور که به درستی توسط دیوان داوری در پرونده^{۲۲} بیان شده است: «سرمایه‌گذار خارجی انتظار دارد که دولت میزبان به‌طور مداوم، بدون ابهام و کاملاً شفاف در روابط خود با سرمایه‌گذار خارجی عمل کند، به‌طوری که بتواند از قبل از تمامی قوانین و مقرراتی که بر سرمایه‌گذاری‌های او حاکم است، اهداف سیاست‌ها و رویه‌های اداری یا دستورات مربوطه آگاه باشد تا بتواند سرمایه‌گذاری خود را برنامه‌ریزی کرده و با چنین مقرراتی مطابقت داشته باشد».^{۲۴} بنابراین، کشورهایی با چهارچوب‌های تجاری و سرمایه‌گذاری شفاف تمایل بیشتری به جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی نسبت به کشورهایی دارند که با ناکارآمدی‌های بوروکراتیک، فساد و چالش‌های مرتبط با آن‌ها مواجه هستند. سرمایه‌گذاران خارجی کمتر تمایل دارند در کشورهایی که فاقد شفافیت هستند، به تجارت بپردازند زیرا این کشورها با خطرات، عدم قطعیت‌ها و هزینه‌های بیشتری همراه هستند (Drabek, 2002).

باید به‌خاطر داشت که فقدان شفافیت به چندین بحران مالی از جمله بحران‌های مکزیکی در سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ میلادی و اقتصادهای آسیایی در سال‌های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸ میلادی مرتبط شده است؛ بنابراین، اکنون به‌طور گسترده‌ای پذیرفته شده است که دسترسی به اطلاعات به‌موقع و جامع، نظارت و تنظیم قوانین بهبود یافته و همراه با شفافیت در سیستم‌های مالی برای جلوگیری از بی‌ثباتی بازارهای مالی حیاتی است (Drabek, 2002) و (Martinez, 1998). در این زمینه، کشورهای مختلف و سازمان‌های بین‌المللی

19- OECD

20- OECD, 2003

21- UNCTAD

22- UNCTAD, 2004

23- Tecmed SA v. Mexico

24- Técnicas Medioambientales Tecmed, SA v Mexico, 2003

نیاز به یک رژیم سرمایه‌گذاری بین‌المللی آزاد، شفاف و منسجم را درک کرده‌اند. به‌عنوان مثال، سازمان تجارت جهانی بر نیاز به ایجاد «چارچوبی برای تضمین شرایط شفاف، پایدار و قابل پیش‌بینی برای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت فرامرزی، به‌ویژه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی که به گسترش تجارت کمک می‌کند و نیاز به تقویت کمک‌های فنی و ظرفیت‌سازی در این زمینه...» تأکید کرده است (Ministerial Declaration, 2001).

به‌طور کلی، نگرانی‌های شفافیت در زمینه سیاست‌ها و قوانین ملی و همچنین موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری مطرح می‌شوند (Shirlow, 2017). با این حال، از آن جا که نه قوانین و نه توافقات سرمایه‌گذاری بین‌المللی لیست جامعی از تعهدات شفافیت برای کشورهای میزبان ارائه نمی‌دهند، برای مذاکره‌کنندگان، مفسران و داوران مهم است که تفسیر و کاربرد گسترده‌تری از شفافیت را بپذیرند تا از سوءاستفاده کشورهای میزبان و نهادهای زیرمجموعه یا وابسته آن‌ها از تعهدات شان نسبت به سرمایه‌گذاری‌های خارجی جلوگیری کنند.

۲- شفافیت به‌عنوان جزئی از رفتار منصفانه و عادلانه

رفتار منصفانه و عادلانه به‌عنوان رایج‌ترین استاندارد حمایت از سرمایه‌گذاری شناخته می‌شود و در اختلافات مربوط به سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر اهمیت عملی بالایی دارد (Balcerzak, 2023). اگرچه رفتار منصفانه و عادلانه در بیشتر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری الگوی مشابهی را دنبال می‌کند، اما فاقد یک استاندارد معماری مشترک است و همچنان این سؤال باقی است که چه چیزی رفتار منصفانه و عادلانه را تشکیل می‌دهد؟ (elgar, 2020) و (Emam, 2021, 100)؛ بنابراین، درباره دامنه حفاظت ارائه‌شده توسط این استاندارد عدم قطعیت وجود دارد (kher, 2020). در واقع، مشخص نیست که آیا رفتار منصفانه و عادلانه به حداقل استاندارد رفتار در حقوق بین‌الملل^{۲۵} محدود می‌شود؟ یا یک چتر حفاظتی جامع‌تری ارائه می‌دهد؟ (AlexGenin, 2001).

این ابهام از آن جا بیشتر می‌شود که برخی موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری هر دو استاندارد رفتار منصفانه و عادلانه و حفاظت کامل و امنیت^{۲۶} را تحت چتر حداقل استاندارد رفتار در بر می‌گیرند. علاوه بر این، محتوای انتظارات مشروع، به‌عنوان «عنصر غالب» رفتار منصفانه و عادلانه، به‌طور واضح

۲۵- حقوق عرفی بین‌المللی

تعریف نشده است و ممکن است با توجه به موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری، قوانین ملی، اعمال یک‌جانبه و سایر نمایندگی‌های رسمی و غیررسمی که به سرمایه‌گذاران داده می‌شود، متفاوت باشد (Ortino, 2019). عدم قطعیت درباره مسئله انتظارات مشروع، ابهام این استاندارد را بیشتر پیچیده می‌کند، به‌ویژه با توجه به این که حفاظت از انتظارات مشروع سرمایه‌گذاران به عنوان «مهم‌ترین وظیفه» رفتار منصفانه و عادلانه در نظر گرفته می‌شود.

در این زمینه، دامنه رفتار منصفانه و عادلانه گاهی اوقات به‌صورت تداخل با سایر مقررات معاهده، از جمله حفاظت کامل و امنیت، عدم تبعیض، حفاظت در برابر مصادره و غیره تفسیر می‌شود (Stepanov, 2018). به این ترتیب، دعاوی رفتار منصفانه و عادلانه شبیه به دعاوی همه‌گیر هستند که احتمال موفقیت دارند زمانی که سایر دعاوی معاهده‌ای شکست می‌خورند. شفافیت نیز استثناء نیست و به‌طور کلی توافق بر این است که نقش کلیدی در تعریف دامنه رفتار منصفانه و عادلانه ایفاء می‌کند.

امروزه، تعداد فزاینده‌ای از دادگاه‌ها مسئولیت دولت‌ها را برای عمل به شیوه‌ای شفاف بر اساس رفتار منصفانه و عادلانه قبول می‌کنند (Stepanov, 2018). همان‌طور که توسط دادگاه در پرونده^{۲۷} بیان شده است: «تمام الزامات قانونی مربوط به شروع، تکمیل و اجرای موفقیت‌آمیز سرمایه‌گذاری‌ها که انجام شده یا قصد انجام آن وجود دارد، باید به راحتی برای تمام سرمایه‌گذاران تحت تأثیر از طرف دیگر قابل دسترسی باشد. نباید هیچ‌گونه ابهام یا تردیدی در این موارد وجود داشته باشد تا سرمایه‌گذاران بتوانند با اطمینان از این که مطابق با تمام قوانین مربوطه عمل می‌کنند، با سرعت مناسب اقدام کنند».

این رویکردهای گسترده می‌توانند به نفع سرمایه‌گذاران خارجی در بخش‌های مختلف اقتصادی، از جمله انرژی‌های تجدیدپذیر، باشند. به‌طوری که دولت‌های میزبان اولویت‌ها و وظایف سازمان‌های اداری خود را به‌عنوان بیمه‌گران اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری خارجی بازتعریف کنند. با این حال، همچنان در مورد وجود تعهد شفافیت تحت حقوق عرفی عدم قطعیت وجود دارد. تا به امروز، حقوق عرفی بین‌الملل به اندازه کافی در زمینه شفافیت اطلاعات دولتی و تصمیم‌گیری‌های اداری توسعه نیافته است (Schill, 2012).

همان‌طور که شفر^{۲۸} در نظریه اخیر خود درباره «مسئولیت قوی برای حفاظت»^{۲۹} که از فعالیت‌های دوستدار محیط زیست و ترویج انرژی‌های تجدیدپذیر حمایت می‌کند، به درستی بیان کرده است،

27- Metalclad v. Mexico

28- Schefer

29- R2P

حمایت‌های رفتار منصفانه و عادلانه باید فراتر از حداقل استاندارد رفتار باشد و به‌طور امیدوارکننده‌ای آن‌ها ممکن است فراتر از آنچه به‌طور کلی به‌عنوان سطح رفتار مورد انتظار تحت استانداردهای خودمختار در نظر گرفته می‌شود، گسترش یابد. رفتارهایی که غیردلخواهانه، غیر تبعیض آمیز، غیر شفاف، با سوءنیت یا برخلاف انتظارات مشروع سرمایه‌گذار است (Schefer, 2016)؛ بنابراین، رفتار منصفانه و عادلانه می‌تواند ابزاری برای پاسخگویی به نیازهای سرمایه‌گذاری مدرن در انرژی‌های تجدیدپذیر باشد.

متأسفانه، دادگاه‌های سرمایه‌گذاری نظرات متفاوتی در مورد این که آیا تعهدات شفافیت می‌توانند بر اساس حقوق عرفی اعمال شوند؟، دارند. برخی معتقدند که شفافیت ممکن است تنها از یک بند رفتار منصفانه و عادلانه قابل اجرا استنباط شود، درحالی که دیگران حقوق عرفی را به‌عنوان مبنای قانونی کافی برای تعهدات شفافیت در نظر می‌گیرند؛ بنابراین، تفسیرهای دامنه رفتار منصفانه و عادلانه در این زمینه ناسازگار و گاهی متناقض بوده است. در نتیجه، دادگاه‌های سرمایه‌گذاری هنوز به یک رویکرد نسبتاً ثابت در مورد مرزهای این استاندارد نرسیده‌اند تا پیش‌بینی‌پذیری و اطمینان را به سرمایه‌گذاران بالقوه در انرژی‌های تجدیدپذیر ارائه دهند.

در این جا لازم به ذکر است که تقریباً ده درصد از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری شامل بندهای رفتار منصفانه و عادلانه نمی‌شوند (Ortino, 2019). علاوه بر این، تخمین زده می‌شود که دعوای رفتار منصفانه و عادلانه تنها حدود سی و هفت درصد نرخ موفقیت برای سرمایه‌گذاران خارجی در موارد داوری داشته‌اند (Bonnitcha, 2017). از سوی دیگر، شفافیت خود یک مسئله چالش‌برانگیز در حقوق سرمایه‌گذاری بین‌المللی باقی می‌ماند و تعریف دامنه و مرزهای مناسب آن، از جمله حفاظت از حریم خصوصی، محرمانگی تجاری و منافع امنیت ملی، یک کار پیچیده است (Schill, 2012). در نتیجه، دادگاه‌های سرمایه‌گذاری ممکن است درجه‌های مختلفی از شفافیت را حتی تحت بندهای رفتار منصفانه و عادلانه قابل اجرا برقرار کنند. این می‌تواند باعث ناهماهنگی‌های اضافی در جوایز داوری شود، حتی در موارد مشابه یا یکسان.

برای رفع این چالش‌ها، نسل جدیدی از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری ظهور کرده‌اند که بندهای رفتار منصفانه و عادلانه نوآورانه‌ای را شامل می‌شوند که به‌طور صریح تعهد شفافیت را در بر دارند. به‌عنوان مثال، طبق مدل توافقنامه سرمایه‌گذاری دوجانبه هلند^{۳۰}، یکی از طرف‌های قرارداد تعهد

رفتار منصفانه و عادلانه را نقض می‌کند زمانی که یک اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، یک «نقض اساسی از فرایند دادرسی از جمله نقض اساسی شفافیت در مراحل قضایی و اداری» را تشکیل دهد. جالب توجه است که این مدل، طرفین را موظف می‌کند تا در بررسی محتوای رفتار منصفانه و عادلانه همکاری کنند و «این فهرست را از طریق یک اعلامیه تفسیری مشترک تکمیل کنند».^{۳۱}

برای آوردن انسجام بیشتر به رویه داور، همچنین از دادگاه‌ها می‌خواهد که تمامی انتظارات مشروع ناشی از نمایندگی‌های انجام شده توسط دولت میزبان و قراردادهای آن را در نظر بگیرند. این یک بند رفتار منصفانه و عادلانه مطلوب است، زیرا می‌تواند از ابهامات مربوط به تعهد شفافیت از سوی دولت‌های میزبان جلوگیری کند و در نتیجه به افزایش انسجام تصمیمات داور در مورد دامنه حفاظتی رفتار منصفانه و عادلانه در این زمینه کمک کند. این یک وظیفه مهم است، زیرا انسجام یکی از جنبه‌های مورد اشاره و دشوار حقوق سرمایه‌گذاری بین‌المللی است. این امر قطعیت و پیش‌بینی‌پذیری را که عناصر حیاتی برای ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی هستند، افزایش می‌دهد (Butler, 2017). این امر به‌ویژه در عدم پیش‌بینی‌پذیری قوانین و فقدان تعهدات شفاف نقش عمده‌ای در بی‌میل کردن سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های بلندمدت ایفاء می‌کند، مناسب است زیرا که این معضل در سرمایه‌گذاری‌ها^{۳۲} و به‌ویژه در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر بسیار مشهود است (Frank, 2005).

۳- تعهدات شفافیت در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری و تکرانی‌های سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر

نگرانی‌های مربوط به شفافیت به‌طور متناوب در ارتباط با پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر بروز یافته‌اند و بر جریان سرمایه‌گذاری‌های خارجی تأثیر گذاشته‌اند. از جمله مثال‌های اخیر می‌توان به پروژه بلیو مونت و مناقصات خطوط انتقال برق اشاره کرد که همگی نشان‌دهنده کمبود شفافیت در فرایند تصمیم‌گیری و اداره پروژه‌های برق در برزیل بودند (Juelsgaard, 2020). این امر منجر به آن شد که دولت مجموعه‌ای از اصلاحات را انجام دهد که شامل گسترش بازار برق آزاد، جداسازی محصولات در بازار برق تنظیم‌شده، تعرفه‌های حداکثری بالاتر و فرمول بازنگری شفاف تعرفه‌ها بود که در نهایت سرمایه‌گذاران^{۳۳} را به

31- Netherlands Model Bilateral Investment Agreement, 2019

32- BOT

33- BTG Pactual

سرمایه‌گذاری در این بخش ترغیب کرد (Handler, 2021).

نمونه دیگری که این تأثیر را به خوبی نشان می‌دهد، می‌تواند در پروژه اخیر^{۳۴} و توسعه فنی نیروگاه‌های برق آبی با اندازه متوسط^{۳۵} در جمهوری دموکراتیک کنگو^{۳۶} مشاهده کرد. هیئت مدیره بانک جهانی یک کمک مالی به مبلغ هفتاد و سه میلیون دلار از صندوق توسعه بین‌المللی آن^{۳۷} برای ساخت یک سد و یک نیروگاه برق آبی چهار هزار و هشتصد مگاواتی در آبشار اینگا در رودخانه کنگو تصویب کرد. با این حال، پس از تصمیم دولت میزبان برای تغییر جهت استراتژیک پروژه که از توافق حاصل شده بین بانک جهانی و دولت در سال ۲۰۱۴ میلادی فاصله داشت، گروه بانک جهانی پرداخت‌های خود به پروژه را پس از پوشش حدود شش درصد از کل تأمین مالی پروژه متوقف کرد.^{۳۸} این تعلیق ناشی از اعتراض بانک جهانی به فرایند جدید بود که فاقد شفافیت و پاسخگویی بود، به ویژه از آن رو که این نواقص خطر قابل توجهی برای سوءمدیریت بودجه پروژه و خطرات احتمالی نامطلوب برای بانک جهانی داشت.^{۳۹}

همان‌طور که دادگاه در پرونده تاندربرد در برابر مکزیک به درستی بیان کرده است: «در صورت وجود ابهام، ریسک ناشی از ابهام در تضمینات دولتی به دولت تخصیص می‌یابد تا به سرمایه‌گذار خارجی و دولت موظف است به استانداردهای بالای شفافیت و مسئولیت‌پذیری در قبال وضوح و انسجام در تعاملات خود با سرمایه‌گذاران خارجی عمل کند. اگر ارتباطات رسمی به وضوح باعث سردرگمی یا سوء تفاهم برای سرمایه‌گذار خارجی شود، دولت موظف است به طور فعال موضع خود را روشن کند»^{۴۰}.

تا به امروز، چندین مورد داوری بین‌المللی میان سرمایه‌گذاران و دولت‌ها در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر وجود داشته که مسائل مربوط به شفافیت در مرکز این اختلافات قرار داشته‌اند. یک نمونه قابل توجه، پرونده ایسرا اینفراسترکچر لیمیتد علیه اسپانیا است که در آن سرمایه‌گذاران به چالش کشیدن تغییرات مقرراتی اسپانیا که بر پروژه‌های فتوولتائیک خورشیدی تأثیر گذاشته بود، پرداختند. نگرانی‌های مربوط به شفافیت حول محور ماهیت بازنگری تغییرات مقرراتی دولت میزبان و عدم وضوح در چهارچوب‌های

34- Inga-3 Basse Chute (BC)

35- TA

36- DRC

37- IDA

38- World Bank, 2016

39- Democratic republic of Congo, 2014

40- Ad Hoc Arbitral Tribunal, 2006

مقرراتی آن که بر ثبات و پیش‌بینی‌پذیری سرمایه‌گذاری‌ها تأثیر می‌گذارد، متمرکز بودند. همه این موارد اهمیت شفافیت در ترویج سرمایه‌گذاری‌های خارجی در انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای مختلف را برجسته می‌کند [۹۰]. جالب است بدانید که موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری ممکن است در خدمت شفافیت باشند و خود نیز نتیجه شفافیت در سطح ملی هستند. به عبارت دیگر، کشورها ممکن است در گنجاندن تعهدات جامع شفافیت در معاهدات خود تردید داشته باشند به دلیل نگرانی‌هایی از بابت توانایی دولت در اجرای چنین تعهداتی و به منظور حفظ انعطاف‌پذیری بیشتر سیاستی و اجتناب از مواجهه با دعوای سرمایه‌گذاران (Kher, 2020).

باین‌حال، سرمایه‌گذاران خارجی، به‌ویژه آن‌هایی که در پروژه‌های بلندمدت و سرمایه‌بر در بخش‌های تنظیم‌شده مانند انرژی‌های تجدیدپذیر فعالیت می‌کنند، معمولاً ریسک‌های مقرراتی و سیاسی مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های خود را ارزیابی می‌کنند. این ارزیابی شامل پیش‌بینی اقدامات غیرشفاف یا خودسرانه احتمالی نیز می‌شود، زیرا چنین ریسک‌هایی می‌تواند بر بازده مورد انتظار آن‌ها تأثیر بگذارد؛ بنابراین، برای کاهش چنین نگرانی‌هایی، مهم است که معاهدات سرمایه‌گذاری بین‌المللی شامل بندهای خاصی باشند که درجه‌ای از شفافیت را به نفع سرمایه‌گذاران خارجی تضمین کنند. به این ترتیب، آن‌ها می‌توانند به‌عنوان نشانه‌ای از وجود قوانین و سیاست‌هایی در کشور میزبان عمل کنند که از سرمایه‌گذاری‌های خارجی محافظت می‌کنند (Buthe, 2009).

بندهای شفافیت به‌ندرت در توافقات قدیمی‌تر استفاده می‌شدند؛ باین‌حال، در سال‌های اخیر، تعداد رو به رشدی از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری، مقرراتی برای مقابله با این موضوع اتخاذ کرده‌اند.^{۴۱} یکی از اصلی‌ترین فرمول‌های بندهای شفافیت به انتشار سیاست‌ها و مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی مربوط می‌شود. به‌عنوان مثال، ماده دهم متن مدل برای معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه هندوستان مقرر می‌دارد: «هر طرف، طبق قوانین و مقررات خود هرگونه اقداماتی که قصد اتخاذ آن را دارد، منتشر نماید و فرصت معقولی را برای اشخاص ذینفع و طرف دیگر فراهم آورد تا در مورد چنین اقدامات پیشنهادی اظهارنظر کنند».

جالب است که برخی توافقات شامل تعهدات شفافیت صریح تحت هر دو بند رفتار منصفانه و عادلانه و بندهای مستقل هستند. برای مثال، معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه اخیر بین مجارستان و امارات متحده

عربی، هر گونه «نقض اساسی شفافیت در روندهای قضایی و اداری» را به عنوان اقدامی که نقض رفتار منصفانه و عادلانه محسوب می شود، در نظر می گیرد، در حالی که ماده مستقلاً در مورد شفافیت دارد که، در میان دیگر موارد، دولت های مرکزی و سطوح زیرملی آن ها را ملزم می کند تا مقررات عمومی کاربرد را در هر موضوعی که تحت پوشش توافقنامه قرار دارد، در روزنامه رسمی خود قبل از لازم الاجرا شدن چنین مقرراتی منتشر کنند.^{۴۲}

در این مرحله، مهم است ذکر شود که اگر یک موافقتنامه بین المللی سرمایه گذاری فاقد بند رفتار منصفانه و عادلانه یا تعهد شفافیت باشد، می توان تعهدات شفافیت را، یا به عنوان یک بند مستقل یا به عنوان جزء رفتار منصفانه و عادلانه، با استفاده از بند رفتار ملی^{۴۳} در توافقنامه مربوطه وارد کرد. به این ترتیب، سرمایه گذاران خارجی می توانند به همان میزان از حمایت هایی که توسط سایر معاهدات سرمایه گذاری امضاء شده توسط دولت میزبان ارائه می شود، بهره مند شوند، زیرا بندهای رفتار ملی می توانند حمایت های اساسی تحت دیگر معاهدات سرمایه گذاری امضاء شده توسط دولت های میزبان را چندجانبه سازی کنند (Voss, 2011).

با این حال، بخش انرژی های تجدیدپذیر دارای ویژگی های خاصی است که نیاز به حمایت های ویژه و تلاش های شفاف از سوی دولت ها دارد. به عنوان مثال، به دلیل ناسازگاری های سیاسی، عدم قطعیت های مربوط به بازدهی آتی تحقیق و توسعه در حوزه انرژی های تجدیدپذیر اغلب بالا است. سرمایه گذاری های خارجی برای تحقیق و توسعه^{۴۴} در این بخش اهمیت زیادی دارد، زیرا بسیاری از بازارهای اقتصادی گاهی در تعیین منابع اجتماعی و محیط زیستی مناسب برای ایجاد پروژه های جدید انرژی تجدیدپذیر دچار شکست می شوند (Wyllie, 2018). به همین ترتیب، بسیاری از شرکت های خصوصی به تنهایی توانایی مالی و فناوری لازم برای انجام سطح کارآمدی از فعالیت های سرمایه گذاری های خارجی برای تحقیق و توسعه را ندارند (Grafström, 2023).

برای تسهیل همکاری در این زمینه، موافقتنامه های بین المللی سرمایه گذاری می توانند از طرفین بخواهند تا «اطلاعات مربوط به فرصت های سرمایه گذاری» و «قوانین، مقررات و رویه های اداری» را مبادله کنند تا شرایط مساعدی برای سرمایه گذاری ایجاد شود.^{۴۵} به طور جالب، معاهده سرمایه گذاری بین

42- Agreement between Hungary and UAE, 2021

43- MFN

44- R&D

45- Agreement on partnership and cooperation establishing a partnership, 1994

چین و کویت، به‌عنوان مثال، نه تنها از طرفین خواسته تا درخصوص فرصت‌های سرمایه‌گذاری با یکدیگر مشورت کنند، بلکه از آن‌ها می‌خواهد «تعیین کنند که سرمایه‌گذاری‌ها از یکی از دولت‌های متعاقد به دیگری کجا ممکن است بیشترین سود را برای هر دو دولت متعاقد داشته باشد».^{۴۶}

امروزه به‌خوبی شناخته شده است که سرمایه‌گذاران خارجی به‌شدت نگران محرمانگی و حریم خصوصی اطلاعات شخصی و مالی خود هستند (Mabillard, 2017). با توجه به چالش‌های جامعه بین‌المللی در مواجهه با تهدیدات جهانی گرمایش و تغییرات اقلیمی تلاش‌ها برای تسریع تحقیقات و نوآوری در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر در حال افزایش است. به همین دلیل، بین سال‌های ۲۰۱۷ میلادی و ۲۰۱۹ میلادی، این بخش شاهد رشد حدود بیست و هشت درصدی در ثبت اختراعات انرژی تجدیدپذیر در سطح جهانی بود. رشد تحقیق و توسعه در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر نگرانی‌های سرمایه‌گذاران را در مورد حقوق مالکیت معنوی در این بخش تشدید کرده است (Ruse-Khan, 2015)؛ بنابراین، برای موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری ضروری است که حفاظت از حقوق مالکیت معنوی به‌عنوان شکلی از سرمایه‌گذاری را تأمین کنند و بدین ترتیب به حمایت از تحقیق و کاوش فرامرزی در انرژی‌های تجدیدپذیر بپردازند. برخی از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری به تازگی به نیاز به حفاظت از حقوق مالکیت معنوی به‌طور شفاف پرداخته‌اند.^{۴۷} جالب این‌جا است که تعداد معدودی از توافقات به این حفاظت اهمیت بی‌سابقه‌ای داده‌اند. به‌طور خاص، توافقنامه اقتصادی ژاپن و مغولستان^{۴۸} کمیته فرعی ویژه‌ای برای حقوق مالکیت معنوی تشکیل داده است.^{۴۹}

مقررات این‌گونه توافقنامه‌ها به‌طور قابل توجهی حفاظت از حقوق مالکیت معنوی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر را تقویت می‌کنند. این موضوع بسیار مهم است زیرا، علاوه بر اختراعات، بسیاری از شرکت‌های انرژی‌های تجدیدپذیر به‌طور فزاینده‌ای نگران حفاظت از اسرار تجاری و اطلاعات محرمانه مربوط به مواد استفاده‌شده، تجهیزات مرتبط، نحوه تولید و استفاده از آن‌ها هستند. این نگرانی‌ها به دلیل این واقعیت است که پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر به‌طور فزاینده‌ای در معرض تهدیدهای مختلف از جمله حملات سایبری قرار دارند.

46- Agreement between China and the State of Kuwait, 1986

47- Agreement between Japan and the Kingdom, 2022

48- Japan-Mongolia EPA

49- Agreement between Japan and Mongolia, 2015

این حمله‌ها ممکن است منجر به افشای اطلاعات تجاری حساس شود (Accenture, 2020)؛ بنابراین، جلوگیری از این حملات و شناسایی، کشف و پاسخ به عاملان آن‌ها امری حیاتی است. دولت‌ها باید در این زمینه همکاری کرده و اطلاعات را به اشتراک بگذارند، به‌ویژه به این دلیل که همه کشورهای جهان قادر به تأمین مالی و فناوری لازم برای حفاظت از پروژه‌های سرمایه‌گذاری در برابر این تهدیدات نوظهور نیستند.^{۵۰} از سوی دیگر، هیچ کنوانسیون بین‌المللی به‌طور جامع برای رسیدگی به جنبه‌های مختلف امنیت سایبری تصویب نشده است (solis, 2016) و تلاش‌های جامعه بین‌المللی در تأمین امنیت در این زمینه نتایج مورد انتظار را به دنبال نداشته است.^{۵۱}

خوشحال‌کننده است که تعداد فزاینده‌ای از کشورها با گنجاندن مقررات مناسب در توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری خود به این نگرانی‌ها پرداخته‌اند. به‌عنوان مثال، توافقنامه تجارت و همکاری بین بریتانیا و مولداوی از طرفین می‌خواهد که «در پیشگیری و مقابله با تمام اشکال فعالیت‌های مجرمانه و غیرقانونی»، از جمله تقلب و جرایم سایبری همکاری کنند. به‌طور مشابه، توافقنامه ایالات متحده آمریکا، مکزیک و کانادا^{۵۲} طرفین را ملزم می‌کند به: «تقویت قابلیت‌های نهادهای ملی مربوطه خود در پاسخ به حوادث امنیت سایبری؛ تقویت مکانیزم‌های همکاری موجود برای شناسایی و کاهش نفوذهای مخرب یا انتشار کدهای مخرب که بر شبکه‌های الکترونیکی تأثیر می‌گذارند و استفاده از این مکانیزم‌ها برای رسیدگی سریع به حوادث امنیت سایبری و همچنین به اشتراک‌گذاری اطلاعات برای افزایش آگاهی و بهترین شیوه‌ها». این توافقنامه همچنین از طرفین می‌طلبد که «تلاش نمایند و به شرکت‌ها در قلمرو صلاحیت خود توصیه کنند تا از رویکردهای مبتنی بر ریسک که به استانداردهای مبتنی بر توافق و بهترین شیوه‌های مدیریت ریسک متکی است برای شناسایی و حفاظت در برابر خطرات امنیت سایبری استفاده کرده و همچنین برای شناسایی، پاسخ و بازیابی از حوادث امنیت سایبری، به کار گیرند».

درحالی‌که چنین مقرراتی غالباً در قوانین نرم وجود دارند، این مقررات امیدبخش هستند، زیرا دادگاه‌های داوری معمولاً مقررات توافقنامه را «با حسن نیت و مطابق با معنای عادی به کار رفته در اصطلاحات معاهده در زمینه آن» تفسیر می‌کنند و اصطلاح «زمینه» به تمام متن توافقنامه اشاره دارد. علاوه بر این، این مقررات نرم‌افزار به‌وضوح نیات طرفین را برای تأمین امنیت پروژه‌های سرمایه‌گذاری تحت

50- Office of the Director of National Intelligence, 2018

51- Global Conference on Cyberspace, 2011

52- USMCA

پوشش در برابر حملات سایبری نشان می‌دهند.^{۵۳}

یکی دیگر از ویژگی‌های خاص پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر این است که آن‌ها اغلب همگام با برنامه‌های ملی و منطقه‌ای، از جمله تعرفه‌های خوراک^{۵۴}، حق بیمه خوراک، تعهدات سهمیه، معافیت‌های مالیاتی، کمک‌های سرمایه‌گذاری و غیره انجام می‌شوند (Martins, 2016). این امر به دلیل ویژگی‌های ذاتی این بخش است که نیاز به ارائه سطح ثابت حمایت بلندمدت دارد که خطرات سرمایه‌گذاری خارجی را کاهش داده و بازده منصفانه‌ای برای سرمایه‌گذاران تضمین می‌کند. برای مثال، تعرفه‌های خوراک‌هایی که به‌عنوان تأمینات دولتی طبقه‌بندی می‌شوند، از نیروهای محرکه اصلی در توسعه جهانی فتوولتائیک خورشیدی هستند (Wilke, 2011).

تاکنون، بیش از یکصدوده کشور طرح‌های تعرفه‌های خوراک را تصویب کرده‌اند. به‌طور کلی، سرمایه‌گذاران خارجی، از جمله ارائه‌دهندگان زیرساخت‌های بین‌المللی، به این توافقنامه‌ها بسیار حساس هستند؛ در عین حال، حوزه تأمینات دولتی به‌طور کلی خارج از نظارت اکثر توافقنامه‌های حقوق سرمایه‌گذاری و تجارت بین‌المللی باقی مانده است. بسیاری از توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی تأمینات دولتی را کاملاً مستثنی کرده‌اند و دیگران فقط شامل تعهد به برگزاری مذاکرات در مورد مجموعه‌ای از تعهدات احتمالی در این زمینه هستند.

بنابراین، ضروری است که انحصار ایجاد نشود و توزیع عادلانه اطلاعات و فرصت‌ها برای تمامی سرمایه‌گذاران فراهم شود. برای کاهش این نگرانی‌ها، برخی توافقنامه‌ها از طرف‌ها می‌خواهند که «همکاری کنند تا شرایطی برای اعطای آزاد و رقابتی قراردادهای تأمینات عمومی، به‌ویژه از طریق مناقصه‌ها، ایجاد کنند».^{۵۵} شایان ذکر است که تعداد فزاینده‌ای از توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی در حال معرفی مکانیسم‌های نوآورانه برای حل مسائل شفافیت مشابه و ایجاد شرایط شفاف‌تر برای سرمایه‌گذاران از هر دو طرف هستند. برای مثال، ماده ۱۸/۱ توافقنامه تجارت آزاد^{۵۶} از طرف‌ها می‌خواهد «یک نقطه تماس برای تسهیل ارتباطات بین طرف‌ها در هر موضوعی که تحت پوشش این توافقنامه باشد» تعیین کنند.

53- Vienna convention, 1969

54- FITs

55- Agreement on partnership and cooperation establishing a partnership between the European Communities, 1994

56- DR-CAFTA-USA

به نظر می‌رسد که معاهده منشور انرژی^{۵۷} از اولین توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی بوده که چنین مکانیسمی را برای تبادل اطلاعات بین سرمایه‌گذاران و دولت‌های میزبان ایجاد کرده است. ماده ۲۰/۳ معاهده منشور انرژی به این شرح است: «هریک از طرف‌های متعاقد یک یا چند نقطه پرسش تعیین خواهند کرد که درخواست‌های اطلاعات درباره قوانین، مقررات، تصمیمات قضایی و احکام اداری فوق‌الذکر به آن‌ها ارجاع داده شود و چنین تعییناتی را به سرعت به دبیرخانه اطلاع خواهند داد که این اطلاعات را در صورت درخواست در دسترس قرار دهد».

به‌طور کلی، ایجاد «نقاط تماس» یا «نقاط پرسش» هزینه‌ها را برای سرمایه‌گذاران خارجی کاهش داده و سرمایه‌گذاری آن‌ها را تسهیل می‌کند. این مکانیسم‌ها طراحی شده‌اند تا قوانین و رویه‌های دولتی را روشن کنند و به سرمایه‌گذاران اجازه دهند به مشاوره‌های عمومی دسترسی داشته و اطلاعاتی به موقع و قابل اعتماد درباره قوانین و مقررات دریافت کنند. علاوه بر این، سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند با استفاده از این ترتیبات نهادی، بر معایب احتمالی خود مانند موانع زبانی یا دانش محدود از نهادهای محلی غلبه کنند. این عوامل به ایجاد یک فضای جذاب برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های انرژی که اغلب در مناطق جغرافیایی مختلف، چه نزدیک و چه دور، واقع شده‌اند، کمک می‌کنند (Eberhard, 2016). علاوه بر این، در برخی موارد، نقاط تماس ممکن است به سرمایه‌گذاران خارجی اجازه دهند تا به‌طور مستقیم به فرایندهای تصمیم‌گیری از طریق نهادهای مشاوره ویژه یا سایر رویه‌های مشاوره رسمی دسترسی پیدا کنند.

نگرانی‌های سرمایه‌گذاران در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر نیز به دلیل دخالت قابل توجه دولت‌ها، به‌ویژه به‌عنوان مالک منابع ملی یا زیرساخت‌های حیاتی (مانند تأسیسات تولید یا انتقال برق) افزایش یافته است (Emam, 2021). در نتیجه، بسیاری از قراردادهای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر بین سرمایه‌گذاران خارجی و شرکت‌های دولتی یا سایر شرکت‌های تابعه دولتی منعقد می‌شوند. به‌طور ناامیدکننده‌ای، برخی از این نهادها دارای رتبه اعتباری مثبت نیستند (EL-Mazghouny, 2019)؛ بنابراین، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری مربوطه باید مسائل شفافیت در روابط سرمایه‌گذاری و تجاری را برای جلوگیری از رویه‌های دلخواه و/یا فسادآمیز مورد توجه قرار دهند. شاید برجسته‌ترین مثال، توافقنامه تجارت آزاد جمهوری کره و کامبوج باشد که نه تنها طرف‌ها را ملزم می‌کند که نقاط تماس در مسائل مختلفی از جمله مقررات فنی، روش‌های ارزیابی انطباق، تجارت کالا، تدابیر تجاری، روش‌های گمرکی، برنامه‌های کاری و ارتباطات را

ایجاد کنند بلکه خواستار افزایش همکاری در ترویج شفافیت و مبارزه با فساد نیز است.^{۵۸}

امروزه، فرصت‌های سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر باید در برابر لابی‌گری‌های غیرقانونی و سوءاستفاده‌آمیز محافظت شوند، به‌ویژه در بسیاری از کشورهای در حال توسعه که دولت‌ها تحت فشار هستند تا صنایع مبتنی بر کربن را حفظ کنند و برخی گروه‌های لابی تجاری برای عقب‌نشینی از سیاست‌های انتقال انرژی تلاش می‌کنند (Atalla, 2022)؛ بنابراین، چنین مقرراتی ضروری هستند زیرا دولت‌ها در سطوح شفافیت و رویکردهای خود برای مبارزه با فساد متفاوت عمل می‌کنند که ممکن است سرمایه‌گذاران خارجی و سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها را در معرض خطرات سیاسی و قانونی قرار دهد و اعتماد آن‌ها را تضعیف کند. علاوه بر این، چنین بندهایی با الزامات رفتار منصفانه و عادلانه هم‌راستا هستند و به اصول عمومی پذیرفته‌شده حقوق عمومی کمک می‌کنند که سیستم‌های داخلی را ملزم به رعایت الزامات رویه‌ای قانون اداری، ارائه دلایل کافی و عمل به شیوه‌ای قابل فهم و قابل پیش‌بینی می‌کنند (Schill, 2012).

در نهایت، باید به نقش اساسی که دادگاه‌های داوری در اتخاذ رویکردی سازگار و قابل پیش‌بینی نسبت به الزامات شفافیت ایفاء می‌کنند، تأکید کرد، درحالی‌که باید اطمینان حاصل کرد که حمایت‌های مورد نظر توافقی‌های مربوطه حفظ می‌شوند. تعداد قابل توجهی از داوری‌های سرمایه‌گذار-دولت در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر، به‌ویژه آن‌هایی که حول مسائل شفافیت می‌چرخند، تحت پیمان منشور انرژی^{۵۹} علیه دولت اسپانیا ثبت شده‌اند. این پرونده‌ها که به «پرونده‌های حماسه اسپانیایی» معروف هستند، از یک سری اصلاحات مقرراتی که توسط دولت اسپانیا برای رسیدگی به افزایش کسری تعرفه سیستم برق اجرا شده است و سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این بخش را تحت تأثیر قرار داده، نشئت گرفته‌اند. با وجود اقدامات و قوانین مورد اختلاف مشابه در این پرونده‌ها، هر داوری به سطوح مختلفی از ذهنیت داوری وابسته بوده است.

نتیجتاً، در برخی موارد، داوران هنگام تصمیم‌گیری درباره نقض الزامات شفافیت دولت میزبان بر معیار خاصی تأکید کرده‌اند (Rajkovic, 2024). به‌عنوان مثال، در پرونده^{۶۰}، دادگاه داوری تصدیق کرد که عدم شفافیت می‌تواند برای تشکیل نقض تعهد رفتار منصفانه و عادلانه تحت ماده (۱) ۱۰ معاهده منشور انرژی کافی باشد. با این حال، دادگاه حکم داد که این امر مستلزم «الگوی مستمری از اقدامات

58- Free Trade Agreement, 2021

59- ECT

60- Stadtwerke München GmbH v Spain

غیرشفاف توسط یک دولت در طول زمان است و این که چنین الگوی مستمری در این پرونده اثبات نشده است» (Rietiker, 2010, 277).

علاوه بر این، دادگاه‌های داوری تا حد زیادی بند مستقل شفافیت تحت معاهده مشور انرژی^{۶۱} را نادیده گرفته‌اند که به‌رغم پتانسیل قانونی‌اش برای بهره‌مندی قابل توجه از سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر، بی‌اثر شده است. پرونده‌های حماسه اسپانیایی ناهماهنگی‌ها و عدم اطمینان‌های مربوط به الزامات شفافیت دولت‌های میزبان و حاشیه تقدیر آن‌ها در اجرای اقدامات غیرشفاف تأثیرگذار بر سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر را آشکار کرده‌اند.^{۶۲}

اگرچه سیستم حل اختلاف سرمایه‌گذار-دولت فاقد اصل «stare decisis» است و عدم هماهنگی اغلب به‌عنوان یک اشکال مطرح می‌شود، ضروری است که بپذیریم حتی بندهای شفافیت به‌خوبی تدوین شده، دقیق و جامع در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری که به نفع سرمایه‌گذاری‌های خارجی در انرژی تجدیدپذیر هستند، ممکن است نتایج مورد نظر را حاصل نکنند، مگر تا زمانی که دادگاه‌ها مایل به پایبندی به اصول کلی تفسیر باشند. این شامل اصل «effet utile» است که نیاز دارد مفاد معاهدات به نحوی تفسیر شوند که اثربخشی آن‌ها را تضمین کند^{۶۳} و منعکس‌کننده نیت نویسنده‌گان باشد (Rietiker, 2010, 277).

نتیجه

در حالی که تحلیل‌های ما عمدتاً از رویکرد قیاسی پیروی می‌کرد، چالش‌های مواجه شده توسط پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر مانند پروژه بلو مونت، اینگا-۳ باس چوت^{۶۴} و کمک‌های فنی توسعه نیروگاه‌های آبی میان‌حجم^{۶۵} همگی نشان‌دهنده تأثیرات بالقوه گسترده الزامات شفافیت بر ابتکارات انرژی تجدیدپذیر در سراسر جهان هستند. علاوه بر این، تجربه پرونده‌های حماسه اسپانیایی این نتیجه‌گیری را تأیید می‌کند و نقش عمیقی را که موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری و به‌ویژه الزامات شفافیت آن‌ها، می‌توانند در حفاظت از منافع سرمایه‌گذاران خارجی در بخش انرژی تجدیدپذیر ایفاء کنند، را نشان می‌دهد.

با این حال، دانستن محتوای موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری یک موضوع است و پذیرش آن‌ها

62- UNCTAD, 2024

63- ut res magis valeat quam pereat

64- BC

65- TA

بدون انتقاد موضوعی دیگر؛ بنابراین، این پژوهش به‌عنوان یک تجلیل و همچنین نقدی بر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری معاصر در زمینه رویکرد آن‌ها به شفافیت عمل کرده است. متأسفانه، اکثر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری حاوی بندهای جامع شفافیت نیستند. برای مشارکت مؤثر در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر و کاهش نگرانی‌های سرمایه‌گذاران در این بخش، این ابزارها باید با الزامات شفافیت مدرن همگام شوند. همان‌طور که مشاهده کردیم، شیوه‌های شفاف توسط دولت‌های میزبان می‌توانند به سه طریق عمده بر سرمایه‌گذاری‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر تأثیر بگذارند.

اول، هزینه‌های بالا و دشواری‌های تحقیق و توسعه در کشف منابع انرژی تجدیدپذیر قابل استفاده و سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بسیاری از کشورها، نیازمند مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی و تبادل شفاف اطلاعات است. با این که اکثر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری از این موضوع غافل شده‌اند، موافقتنامه چین و کویت نمونه‌ای برجسته است که به صراحت از طرفین می‌خواهد در مورد فرصت‌های سرمایه‌گذاری و پروژه‌های مفید دیگر مشورت کنند.

دوم، با افزایش تعداد ثبت اختراعات انرژی تجدیدپذیر در سراسر جهان و نگرانی‌های فزاینده در مورد حقوق مالکیت معنوی در میان سرمایه‌گذارانی که در این پروژه‌ها فعالیت دارند، به‌ویژه در برابر تهدیدات نوظهور مانند حملات سایبری، موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری مدرن باید حمایت‌های اضافی از سرمایه‌گذاران خارجی در برابر کاستی‌های دولت‌های میزبان که ممکن است به خطر افتادن داده‌ها و حریم خصوصی آن‌ها منجر شود، ارائه دهند. این پژوهش، مقررات نوآورانه اتخاذ شده توسط موافقتنامه ژاپن و مغولستان و توافق تجارت و همکاری بین بریتانیا و مولداوی را رویکردهای سازنده‌ای می‌داند که سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌توانند از آن‌ها پیروی کنند. این توافق‌ها چهارچوب‌های نهادی جدیدی را برای تقویت حفاظت از حقوق مالکیت معنوی معرفی کرده‌اند یا خواستار همکاری خاص میان طرفین و استفاده از چهارچوب‌های موجود آن‌ها برای شناسایی و رسیدگی به ریسک‌های امنیت سایبری شده‌اند.

سوم، با توجه به شیوع مشوق‌های انرژی‌های تجدیدپذیر در چندین کشور، این برنامه‌ها باید به‌صورت شفاف ارائه شوند تا از سرمایه‌گذاران خارجی در برابر احتمالات ایجاد انحصار و رفتارهای تبعیض‌آمیز

توسط دولت‌های میزبان محافظت کنند. در این جا نیز، توزیع عادلانه اطلاعات در معرض خطر است، زیرا بسیاری از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری به‌طور کامل در مورد تعهدات دولت‌های میزبان در این زمینه سکوت کرده‌اند. این پژوهش مقررات جمهوری کره و کامبوج را که «نقاط تماس» را برای تسهیل تبادل اطلاعات در مورد قوانین و مقررات مربوطه با هدف مبارزه با فساد ایجاد کرده‌اند، به‌عنوان نمونه‌های برجسته‌ای برای در نظر گرفتن در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری آینده معرفی می‌کند.

اصولاً، گنجاندن چنین بندهای شفافیت سفارشی در موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری می‌تواند، با سایر شرایط برابر، به ایجاد یک میدان بازی عادلانه برای سرمایه‌گذاران خارجی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر کمک کرده و آن‌ها را در برابر احتمالات رفتارهای تبعیض‌آمیز و ضدرقابتی دولت‌های میزبان محافظت کند. با توجه به محتوای موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری، آشکار است که رویکردهای دولت‌ها به شفافیت و پیامدهای آن‌ها در حال تکامل است. امیدوارکننده است که تعداد کمی از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری جدید، تعهدات شفافیت نسبتاً جامع‌تری را به تصویب رسانده‌اند. باین‌حال، باید دید که این بندها در عمل چگونه کار خواهند کرد؟ و آیا موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری آینده این روند را دنبال خواهند کرد یا خیر؟. به همین ترتیب، دادگاه‌های سرمایه‌گذاری باید شفافیت را به‌عنوان یک جزء از رفتار منصفانه و عادلانه به رسمیت بشناسند که چتر حفاظت از سرمایه‌گذاری را به نفع سرمایه‌گذاری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر گسترش می‌دهد. دادگاه‌ها در راستای اصل «*effet utile*» باید تفاسیر منسجمی از بندهای شفافیت اتخاذ کنند تا پیش‌بینی‌پذیری و اطمینان در محیط سرمایه‌گذاری را تقویت کنند. در غیر این صورت، بسیاری از بندهای موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری برخلاف نیت اصلی مذاکره‌کنندگان آن‌ها ممکن است در عمل بی‌اثر شوند.

ملاحظات اخلاقی: موارد مربوط به اخلاق در پژوهش و نیز امانتداری در استناد به متون و ارجاعات مقاله تماماً رعایت گردیده است.

تعارض منافع: تعارض منافع در این مقاله وجود ندارد.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش بدون تأمین اعتبار مالی نگارش یافته است.

منابع

فارسی

- حسینی آزاد، سیدعلی و عسگری، پوریا، ۱۴۰۰، شفافیت سرمایه‌گذاری خارجی بازتعریف اصل شفافیت در حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری، **فصلنامه دانشنامه حقوق اقتصادی**، شماره
- قنبری جهرمی، محمدجعفر و زمانی، محمد علی، ۱۳۹۶، رویکرد سازمان تجارت جهانی نسبت به اصل شفافیت، **فصلنامه تحقیقات حقوقی**، شماره
- یگانگی، سید کامران و قاسم‌لو، محمدرضا، ۱۴۰۱، رابطه مدیریت سرمایه‌گذاری هوشمند با انرژی‌های تجدیدپذیر، **فصلنامه مدیریت بازاریابی هوشمند**، شماره

لاتین

- AALEP. Update on Lobbying Regulations in the EU. 24 July 2021. (Accessed on 25 August 2022).
- Advancing Responsible State Behaviour in Cyberspace in the Context of International Security, UN Doc A/RES/73/266 (22 December 2018). (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement between Belarus and Hungary for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments (signed 14 Jan 2019, entered into force 28 September 2019) art 2.3 (b). (Accessed on 31 May 2024).
- Agreement between China and the State of Kuwait for the Promotion and Protection of Investments (signed 23 November 1985, entered into force 24 December 1986) art 2 (3). (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement between Hong Kong Special and the UAE for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments (adopted 16 June 2019, entered into force 6 March 2020) art 2.4 (b). (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement between Hungary and the UAE for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments (signed 15 July 2021, entered into force 10 April 2022) arts 2.3 (b) and 18.2. (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement between Japan and Mongolia for Economic Partnership, No 54545 (signed 10 February 2015, entered into force 7 June 2016) art 12.18 (2). (Accessed on 30 May 2024).
- Agreement between Japan and Mongolia for Economic Partnership, No 54545 (signed 10 February 2015, entered into force 7 June 2016) art 9.12 (2). (Accessed on 31 May 2024).
- Agreement between Japan and Mongolia for Economic Partnership, No 54545 (signed 10 February 2015, entered into force 7 June 2016) art 13.1-2. (Accessed on 31 May 2024).

- Agreement between Japan and Mongolia for Economic Partnership, No 54545 (signed 10 February 2015, entered into force 7 June 2016) arts 4.3 (4) , 5.5 and 6.8. (Accessed on 30 May 2024).
- Agreement between Japan and the Kingdom of Bahrain for the Reciprocal Promotion and Protection Investment (signed 23 June 2022, not yet in force) art 21.1. (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement between the Slovak Republic and Iran for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments (signed 19 Jan 2016, entered into force 30 Aug 2017) art 3.2 (b). (Accessed on 31 May 2024).
- Agreement between the United States of America, the United Mexican States, and Canada (30 November 2018, entered into force 1 July 2020) (“USMCA”) art 14.6 (1).
- Agreement between the United States of America, the United Mexican States, and Canada (30 November 2018, entered into force 1 July 2020) (“USMCA”) art 19.15 (1). (Accessed on 30 May 2024).
- Agreement between the United States of America, the United Mexican States, and Canada (30 November 2018, entered into force 1 July 2020) (“USMCA”) art 19.15 (2). (Accessed on 31 May 2024).
- Agreement on partnership and cooperation establishing a partnership between the European Communities and their Member States and the Russian Federation (signed 24 June 1994, entered into force 1 December 1997) art 58 (2). (Accessed on 20 May 2024).
- Agreement on partnership and cooperation establishing a partnership between the European Communities and their Member States and the Russian Federation (signed 24 June 1994, entered into force 1 December 1997) art 59. (Accessed on 30 May 2024).
- Alex Genin, Eastern Credit Limited, Inc and AS Baltoil v The Republic of Estonia (Award) ; Case No ARB/99/2; ICSID Arbitral Tribunal: Montreal, QC, Canada, 2001.
- Alvarez, G. Article 20: Transparency. In Commentary on the Energy Charter Treaty; Leal-Arcas, R., Ed.; Edward Elgar Publishing: Cheltenham, UK, 2018.
- Annex to the letter dated 12 September 2011 from the Permanent Representatives of China, the Russian Federation, Tajikistan and
- Atalla, G.; Mills, M.; McQueen, J. Six ways that governments can drive the green transition. Ernst & Young Global Limited. 13 May 2022. (Accessed on 4 April 2024).
- Balcerzak, F. Renewable Energy Arbitration—Quo Vadis? Implications of the Spanish Saga for International Investment Law; Koninklijke Brill NV: Leiden, the Netherlands, 2023.
- Bayindir Insaat Turizm Ticaret Ve Sanayi AS v Islamic Republic of Pakistan (I) (Award) (ICSID Arbitral Tribunal, Case No ARB/03/29, 27 August 2009) 153-157. (Accessed on 20 May 2024).

- Bianchi, A. On Power and Illusion: The Concept of Transparency in International Law. In *Transparency in International Law*; Bianchi, A., Peters, A., Eds.; Cambridge University Press: Cambridge, UK, 2013.
- Bonnitche, J.; Poulsen, L.N.S.; Waibel, M. *The Political Economy of the Investment Treaty Regime*; Oxford University Press: Oxford, UK, 2017.
- Bruce, S. *International Law and Renewable Energy: Facilitating Sustainable Energy for All?* *Melb. J. Int. Law* 2013, 14.
- Buthe, T.; Milner, H.V. *Bilateral Investment Treaties Foreign Direct Investment: A Political Analysis*. In *The Effect of Treaties on Foreign Direct Investment: Bilateral Investment Treaties Double Taxation Treaties Investment Flows*; Sauvant, K.P., Sachs, L.E., Eds.; Oxford University Press: Oxford, UK, 2009.
- Butler, N.; Subedi, S. *The Future of International Investment Regulation: Towards a World Investment Organisation?* *Neth. Int. Law Rev.* 2017, 64.
- Central America-Dominican Republic-United States Free Trade Agreement (DR-CAFTA) (signed 5 August 2004, entered into force 1 January 2009) art 18 (1). (Accessed on 31 May 2024).
- Central America-Dominican Republic-United States Free Trade Agreement (DR-CAFTA) (signed 5 August 2004, entered into force 1 January 2009) art 9 (13). (Accessed on 30 May 2024).
- Climate Change. *Reducing Greenhouse Gas Emissions* (United States Environmental Protection Agency). Available online: (accessed on 15 September 2022).
- Cohen, S. *What Is Stopping the Renewable Energy Transformation and What Can the US Government Do?* *Soc. Res.* 2015, 82.
- *Comprehensive Economic and Trade Agreement between Canada and the European Union* (adopted 30 October 2016, entered into force 21 September 2017) art 8.10 (2). (Accessed on 31 May 2024).
- *Convention on Cybercrime, ETS No 185* (adopted 21 November 2001, entered into force 1 July 2004). (Accessed on 20 May 2024).
- Cottier, T. *Renewable Energy and Process and Production Methods.E15 Initiative*; International Centre for Trade and Sustainable Development (ICTSD) and World Economic Forum: Geneva, Switzerland, 2015.
- De Brabandere, E. *Fair and Equitable Treatment and (Full) Protection and Security in African Investment Treaties between Generality and Contextual Specificity*. *J. World Invest. Trade* 2017, 18.
- De Nanteuil, A. *International Investment Law*; Edward Elgar: Cheltenham, UK, 2020.
- De Nanteuil, A.; Camilla, G. *Transparency as an Element of Fair and Equitable Treatment*. *Jus Mundi*. 3 June 2022. (Accessed on 15 July 2022).
- *Developments in the field of information and telecommunications in the context of international security*, UN Doc A/RES/53/70 (4 December 1998). (Accessed on 20 May 2024).
- Dimsey, M. *The Resolution of International Investment Disputes: Challenges and Solutions*; Eleven International Publishing: Den Haag, the Netherlands, 2008.

- Doha WTO Ministerial. 2001. 'Ministerial Declaration', WT/MIN (01) /DEC/1 (Adopted 14 November 2001). 2001. (Accessed on 30 May 2024).
- Dolzer, R. The Impact of International Investment Treaties on Domestic Administrative Law. *Int. Law Politics* 2005, 37.
- Drabek, Z.; Payne, W. The Impact of Transparency on Foreign Direct Investment. *J. Econ. Integr.* 2002, 17.
- Eberhard, A.; Gratwick, K.; Morella, E.; Antmann, P. Directions in Development, Energy and Mining: Independent Power Projects in Sub-Saharan Africa—Lessons from Five Key Countries; World Bank Group: Washington, DC, USA, 2016.
- Egli, F. Renewable Energy Investment Risk: An Investigation of Changes over Time and the Underlying Drivers. *Energy Policy* 2020, 140.
- Eiser Infrastructure Limited and Energía Solar Luxembourg S.à r.l. v Kingdom of Spain (Award) ; Case No ARB/13/36; ICSID Arbitral Tribunal: Montreal, QC, Canada, 2017.
- Electrabel SA v Republic of Hungary (Decision on Jurisdiction, Applicable Law and Liability) (ICSID Arbitral tribunal, Case No ARB/07/19, 30 November 2012) 7.75. 30th-november-2012 (accessed on 30 May 2024).
- El-Mazghouny, D. Renewable Energy in Egypt. *Lexology*. 3 April 2019. (Accessed on 14 July 2023).
- Emami, M.; Gul, R. Diversity in the Formulation of Fair and Equitable Treatment in International Investment Agreements. *J. East Asia Int. Law* 2021, 14, 79-100. [CrossRef]
- Emami, M.R. Fair and Equitable Treatment Standard in International Investment Law: The Customary Status. *J. Law Policy Glob.* 2021, 105.
- Fadli, F. Renewable Energy Governance in Indonesia: A Study of Transparency and Participation in Yogyakarta. Ph.D. Thesis, Flinders University, Adelaide, Australia, 2021.
- Farrar, J.H.; Parsons, L. Globalisation, the Global Financial Crisis and the Reinvention of the State. *SaLJ* 2012, 24.
- Franck, S.D. Nature and Enforcement of Investor Rights under Investment Treaties: Do Investment Treaties Have a Bright Future? *U.C. Davis J. Int. Law Policy* 2005, 12, 47-100.. Hall, A.; Branford, S. Development, Dams and Dilma: The Saga of Belo Monte. *Crit. Sociol.* 2012, 38.
- Free Trade Agreement between the Government of Australia and the Government of the People's Republic of China (signed 17 June 2015, entered into force 20 December 2015) art 11.6. (Accessed on 20 May 2024).
- Free Trade Agreement between the Republic of Korea and the Kingdom of Cambodia (signed 26 October 2021, not yet in force) arts 2.15 (6) , 2.16 (6) , 2.17 (3) (f) 3.31, 4.17, 6.5 (5) , 7.6, 10.4. (Accessed on 30 May 2024).
- FREIF Eurowind Holdings Ltd v Kingdom of Spain (Award) (Stockholm Chamber of Commerce, Case No 2017/060, 8 March 2021) 534. (Accessed on 31 May 2024).
- Giannopoulos, N. International Protection of Foreign Investments in Offshore Energy

- Production and Marine Environmental Protection: Birds of a Feather or Frenemies Forever? *Neth. Int. Law Rev.* 2021, 68.
- Gnassou, L. Addressing renewable energy conundrum in the DR Congo: Focus on Grand Inga hydropower dam project. *Energy Strategy Rev.* 2019, 26.
 - Grafström, J.; Söderholm, P.; Gawel, E.; Lehmann, P.; Strunz, S. Government support to renewable energy R&D: Drivers and strategic interactions among EU Member States. *Econ. Innov. New Technol.* 2023, 32.
 - Griebenow, C.; Ohara, A. Report on the Brazilian Power System; Agora Energiewende & Instituto E+ Diálogos Energéticos: Berlin, Germany, 2019.
 - Guo, J.; Wang, Q.; Li, R. Can Official Development Assistance Promote Renewable Energy in Sub-Saharan Africa Countries? A Matter of Institutional Transparency of Recipient Countries. *Energy Policy* 2024, 186.
 - Handler, B.; Bazilian, M.; Hayes, M. 5 ways to boost renewable energy investment in developing economies. *World Economic Forum.* 29 June 2021. *Developing-economies/* (accessed on 25 August 2022).
 - Ho, J. *State Responsibility for Breaches of Investment Contracts*; Cambridge University Press: Cambridge, UK, 2018. 68. *RENERGY Sà rl v Kingdom of Spain (Award)* (ICSID Arbitral Tribunal, ARB/14/18, 6 May 2022) 926. (Accessed on 31 May 2024).
 - Hussein, M.M. *New Egyptian Investment Law: Eyes on Sustainability and Facilitation.* IISD. 17 October 2018. (Accessed on 14 July 2023).
 - Ibrahim-Tanko, R.; Moss, T. How Power Contract Transparency Can Help Fight Poverty And Climate Change. *Forbes.* 1 June 2022. (Accessed on 18 August 2023).
 - IEA. *Energy Technology Perspectives: Harnessing Electricity's Potential*; International Energy Agency: Paris, France, 2014.
 - *Impregilo SpA v Islamic Republic of Pakistan (Decision on Jurisdiction)* ; (ICSID Arbitral Tribunal, Case No. ARB/03/3, 22 April 2005) 33-34. (Accessed on 31 May 2024).
 - *Interim Agreement Establishing an Economic Partnership Agreement between the UK and Cameroon (adopted 9 March 2021, not yet in force)* art 59. (Accessed on 20 May 2024).
 - *International Thunderbird Gaming Corporation v The United Mexican States (Separate Opinion of Mr. Thomas Wälde (Award))* (Ad Hoc Arbitral Tribunal, 26 January 2006). (Accessed on 31 May 2024).
 - *Interocean Oil Development Company and Interocean Oil Exploration Company v Federal Republic of Nigeria (Award)* (ICSID Arbitral Tribunal, Case No. ARB/13/20, 6 October 2020) 357. (Accessed on 31 May 2024).
 - IPCC. *Mitigation of Climate Change: Contribution of Working Group III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*; Cambridge University Press: Cambridge, UK, 2014.
 - IRENA. *Intellectual Property Rights: The Role of Patents in Renewable Energy Technology Innovation*; International Renewable Energy Agency: Abu Dhabi,

- United Arab Emirates, 2013.
- IRENA. Renewable Energy Prospects: Indonesia, a REmap Analysis; International Renewable Energy Agency: Abu Dhabi, UAE, 2017.
 - IRENA; ACE. Renewable Energy Outlook for ASEAN: Towards a Regional Energy Transition, 2nd ed.; International Renewable Energy Agency & Jakarta, ASEAN Centre for Energy: Abu Dhabi, UAE, 2022.
 - Jasiunas, J.; Lund, P.D.; Mikkola, J. Energy System Resilience: A Review. *Renew. Sustain. Energy Rev.* 2021, 150.
 - Juelsgaard, A. The Relationship among Financial Institutions, Safeguards and Hydroelectric Dams in the Amazon. Master's Thesis, University of San Francisco, San Francisco, CA, USA, 2020.
 - Keong, C.S. Trusts and the Rule of Law in Singapore. *SAC LJ* 2013, 25.
 - Kher, P.; Chun, D. Policy Options to Mitigate Political Risk and Attract FDI: Finance, Competitiveness and Innovation in Focus; The World Bank Group: Washington, DC, USA, 2020.
 - Knoll-Tudor, I.; Ugale, A. Legitimate Expectations. *Jus Mundi*. 3 June 2022. Accessed on 10 July 2022).
 - Leal-Arcas, R. The Multilateralization of International Investment Law. *North Carol. J. Int. Law Commer. Regul.* 2009, 35.
 - Lesniewska, F. Renewable Energy Waste Management and the Circular Economy the EU: Solar PV and Wind Power. In *Research Handbook on EU Energy Law and Policy*; Rafael Leal-Arcas and Jan Wouters, Ed.; Edward Elgar Publishing: Cheltenham, UK, 2017.
 - Mabillard, V.; Vuignier, R. The less transparent, the more attractive? A critical perspective on transparency and place branding. *Place Brand. Public Dipl.* 2017, 13.
 - Martinez, G.O. What Lessons Does the Mexican Crisis Hold for Recovery in Asia? *Financ. Dev.* 1998, 35.
 - Martins, F.; Felgueiras, C.; Smitková, M. Renewable Energy Support Mechanisms—Present Status. *J. Clean Energy Technol.* 2016, 4.
 - Mendonça, M.; Lacey, S.; Hvelplund, F. Stability, Participation and Transparency in Renewable Energy Policy: Lessons from Denmark and the United States. In *Renewable Energy*; Sorensen, B., Ed.; Routledge: London, UK, 2011.
 - *Mercer International, Inc v Canada (Award)* ; (ICSID Arbitral Tribunal, ARB (AF) /12/3, 6 March 2018) 515; ICSID: Washington, DC, USA. (Accessed on 31 May 2024).
 - *Mesa Power Group LLC v. Government of Canada (Award)* ; Government of Canada (Award) (Permanent Court of Arbitration, Case No. 2012-17, 24 March 2016) 502. (Accessed on 31 May 2024).
 - *Metalclad Corporation v The United Mexican States (Award)* ; (ICSID Arbitral Tribunal, ARB (AF) /97/1, 30 August 2000) 76. (Accessed on 31 May 2024).
 - Moorhouse, J. The Role of Intellectual Property in the Renewable Energy Sector. *Keystone Law*. 7 September 2021. (Accessed on 24 August 2023).
 - *Mr Franck Charles Arif v Republic of Moldova (Award)* (ICSID Arbitral tribunal, Case

- No ARB/11/23, 8 April 2013) 515. (Accessed on 31 May 2024).
- Narayanan, A.; Welburn, J.W.; Miller, B.M.; Li, S.T.; Clark-Ginsberg, A. *Detering Attacks against the Power Grid: Two Approaches for*
 - Nixon, R. *Transparency Obligations in International Investment Agreements; Economic Roundup: Canberra, Australia, 2004.*
 - OECD. *Better Policies for Development 2015: Policy Coherence and Green Growth; OECD Publishing: Paris, France, 2015.*
 - OECD. *Policy Framework for Investment: 2015 Edition; OECD Publishing: Paris, France, 2015.*
 - OECD. *Public Sector Transparency and the International Investor; OECD Publications: Paris, France, 2003.*
 - Office of the Director of National Intelligence. *A Guide to Cyber Attribution. 14 September 2018. (Accessed on 20 June 2022).*
 - *Olin Holdings Limited v State of Libya (Award)*, (International Chamber of Commerce, 20355/MCP, 25 May 2018) 123, 154 & 160; ICC: Paris, France.
 - Ortino, F. *The Origin and Evolution of Investment Treaty Standards; Oxford University Press: Oxford, UK, 2019.*
 - Rajković, N. *The Danger of the Interpretation of Facts: Legal Uncertainty in the Spanish Saga Cases. Laws 2024.*
 - REN21. *Renewables 2017 Global Status Report. REN21 Secretariat. 2017. (Accessed on 14 August 2023).*
 - Renewables. *Renewable energy patents “increase 28%”: Almost 21,000 clean power patents were filed in 2018/19 according to law firm EMW. 27 January 2020. (Accessed on 15 February 2022).*
 - Rietiker, D. *The Principle of “Effectiveness” in the Recent Jurisprudence of the European Court of Human Rights: It’s Different Dimensions and Its Consistency with Public International Law—No Need for the Concept of Treaty Sui Generis. Nord. J. Int. Law 2010, 79.*
 - Rubio, T.G.; Jáuregui, J.G. *Chinese Overseas Finance in Renewable Energy in Argentina and Brazil: Implications for the Energy Transition. J. Curr. Chin. Aff. 2022, 51.*
 - Runyon, J. *IEA: Feed-in Tariff Not a Subsidy, But Tax Credits Are. Renewable Energy World. 11 January 2013. (Accessed on 14 August 2023).*
 - Ruse-Khan, H.G. *Investment Law and Intellectual Property Rights. In International Investment Law: A Handbook; Bungenberg, M., Ed.; CH Beck-Hart-Nomos: Baden-Baden, Germany, 2015.*
 - Sasse, J.P. *An Economic Analysis of Bilateral Investment Treaties; Gabler: Wiesbaden, Germany, 2011.*
 - Schefer, K.N. *Climate Change, Trade, and Investment Law: What Difference Would a Real Responsibility to Protect Make? In Emerging Issues in Sustainable Development: International Trade Law and Policy Relating to Natural Resources, Energy, and the Environment; Matsushita, M., Schoenbaum, T.J., Eds.; Springer: Berlin/Heidelberg, Germany, 2016.*

- Schill, S.W. General Principles of Law and International Investment Law. In International Investment Law: The Sources of Rights and Obligations; Gazzini, T., De Brabandere, E., Eds.; Brill NV: Leiden, the Netherlands, 2012.
- Shirlow, E. Three Manifestations of Transparency in International Investment Law: A Story of Sources, Stakeholders and Structures. *Goettingen J. Int. Law* 2017, 8.
- Simoes, F.D. When Green Incentives Go Pale: Investment Arbitration and Renewable Energy Policymaking. *Denver J. Int. Law Policy* 2017, 45.
- Singapore Parliamentary Debates. Official Report (1 February 2021) vol 95 (Ms Grace Fu Hai Yien, Minister for Sustainability and the Environment). (Accessed on 30 May 2024).
- Solis, G.D. The Law of Armed Conflict: International Humanitarian Law in War; Cambridge University Press: Cambridge, UK, 2016.
- Sornarajah, M. The International Law on Foreign Investment; Cambridge University Press: Cambridge, UK, 2021.
- Stadtwerke München GmbH and others v Kingdom of Spain (Award) ; (ICSID Arbitral Tribunal, Case No ARB/15/1, and 2 December 2019) 311 and 315; ICSID: Washington, DC, USA, 2 December; Volume /1.
- Stepanov, I. Eli Lilly and Beyond: The Role of International Intellectual Property Treaties in Establishing Legitimate Expectations in Investor-state Dispute Settlement; Nomos Verlagsgesellschaft: Baden-Baden, Germany, 2018.
- Strategic Partnership, Trade and Cooperation Agreement between the UK and Moldova (signed 24 December 2020, entered into force 1 January 2021) art 18 (1). (Accessed on 20 May 2024).
- Técnicas Medioambientales Tecmed, SA v Mexico (Award) (ICSID Arbitral Tribunal, ARB (AF) /00/2, 29 May 2003) 154. (Accessed on 31 May 2024).
- The Energy Charter Treaty, 2080 UNTS 100 (adopted 17 December 1994, entered into force 16 April 1998) (ECT) arts 10.1 & 20. (Accessed on 20 May 2024).
- The Energy Charter Treaty. 2080 UNTS 100 (adopted 17 December 1994, entered into force 16 April 1998) (ECT) art 20.3. (Accessed on 30 May 2024).
- The London Process; Global Conference on Cyberspace: New Delhi, India, 2011.
- The Netherlands Model Bilateral Investment Agreement (2019) art 9. (Accessed on 20 May 2024).
- Tienhaara, K. Unilateral Commitments to Investment Protection: Does the Promise of Stability Restrict Environmental Policy Development? *Yearb. Int. Environ. Law* 2008, 17.
- Tienhaara, K.; Downie, C. 'Risky Business? The Energy Charter Treaty, Renewable Energy, and Investor-State Disputes. *Glob. Gov. A Rev. Multilater. Int. Organ.* 2018, 24.
- UN. Department of Economic and Social Affairs, Theme Report on Energy Transition: Towards the Achievement of SDG 7 and Net-Zero Emissions; United Nations: Rome, Italy, 2021.
- UNCTAD. 'Investment Dispute Settlement Navigator' (UNCTAD Investment Policy

- Hub). (Accessed on 10 April 2024).
- UNCTAD. 'Mapping of IIA Content' (UNCTAD Investment Policy Hub). (Accessed on 10 August 2023).
 - UNCTAD. IIAs Navigator (UNCTAD Investment Policy Hub). (Accessed on 10 August 2023).
 - UNCTAD. Study Reviews Transparency in International Investment Agreements. 6 March 2013. (Accessed on 22 August 2022).
 - UNCTAD. The Role of International Investment Agreements in Attracting Foreign Direct Investment to Developing Countries; United Nations Publication: New York, NY, USA, 2009.
 - UNCTAD. UNCTAD Series on International Investment Policies for Development: Investment Promotion Provisions in International Investment Agreements; United Nations Publication: New York, NY, USA, 2008.
 - UNCTAD. UNCTAD Series on Issues in International Investment Agreements: Transparency; United Nations Publication: New York, NY, USA, 2004.
 - UNDP. Tunisia: Derisking Renewable Energy Investment; United Nations Development Programme: New York, NY, USA, 2014.
 - Urbaser SA and Consorcio de Aguas Bilbao Biskaia, Bilbao Biskaia Ur Partzuergoa v Argentine Republic (Award) (ICSID Arbitral Tribunal, Case No ARB/07/26, 8 December 2016) 533. (Accessed on 20 May 2024).
 - US Model Bilateral Investment Treaty (2012) art 5 (1). 20ACIEP%20Meeting.pdf (accessed on 31 May 2024).
 - Vento Motorcycles, Inc v United Mexican States (Award) (ICSID Arbitral Tribunal, ARB (AF) /17/3, 6 July 2020) 98. (Accessed on 31 May 2024).
 - Voss, J.O. The Impact of Investment Treaties on Contracts between Host States and Foreign Investors; Koninklijke Brill NV: Leiden, the Netherlands, 2011.
 - Waissbein, O.; Glemarec, Y.; Bayraktar, H.; Schmidt, T.S. Derisking Renewable Energy Investment: A Framework to Support Policymakers in Selecting Public Instruments to Promote Renewable Energy Investment in Developing Countries; UNDP: New York, NY, USA, 2013.
 - Whitsitt, E.; Bankes, N. The Evolution of International Investment Law and Its Application to the Energy Sector. *Alta. Law Rev.* 2013, 51.
 - Wilder, A.M.; Drake, L. International Law and the Renewable Energy Sector. In *The Oxford Handbook of International Climate Change Law*; Carlarne, C.P., Gray, K.R., Tarasofsky, R.G., Eds.; Oxford University Press: Oxford, UK, 2016.
 - Wilke, M. Feed-in Tariffs for Renewable Energy and WTO Subsidy Rules: An Initial Legal Review; International Centre for Trade and Sustainable Development: Cambridge, UK, 2011.
 - World Bank. Project Appraisal Document on a Proposed Grant of SDR 47.7 Million (USD 73.1 Million Equivalent) to the Democratic Republic of Congo for an Inga 3 Basse Chute and Mid-size Hydropower Development Technical Assistance Project:
 - World Bank. World Bank Group Suspends Financing to the Inga-3 Basse Chute

- Technical Assistance Project. 25 July 2016. (Accessed on 26 August 2022).
- World Health Organization. Health and Climate Change. 5 December 2018. (Accessed on 15 September 2022).
 - Wyllie, J.O.Y.; Essah, E.A.; Ofetotse, E.L. Barriers of solar energy uptake and the potential for mitigation solutions in Barbados. *Renew. Sustain. Energy Rev.* 2018, 91.
 - Zhan, J.X. UNCTAD's Reform Package for the International Investment Regime; United Nations Publications: New York, NY, USA, 2018.
 - Uzbekistan to the United Nations addressed to the Secretary-General: International code of conduct for information security, UN Doc A/66/359 (14 September 2011). (Accessed
 - Vienna Convention on the Law of Treaties, 1155 UNTS 331 (adopted 23 May 1969, entered into force 27 January 1980) art 31 (1) & (4). (Accessed on 20 May 2024).

Legal Civilization

ISSN: 2873-1841
ISSN: 2873-1922

No.21- Autumn 2024

The Procedure of Arbitration of ICSID about Umbrella Clause

Amirhosein Yazdani, Naser Alidoosti Shahraki

Legal Analysis of Opinions Issued by the International Court of Justice Regarding Lawsuits Related to Iran

Sima Abbasi, Shahrooz Darbandi

Conflicts between Israel and Hamas in the Mirror of International Criminal Law (2023 AD)

Mohammad Babaei, Navid Zamaneh Ghadim, Davood Alizadeh

The Role of Lifestyle and Adherence to Health Protocols in Preventing Crimes Related to COVID-19 According to Experts in Iranian Criminal Law

Iraj Morvati

Managing Transboundary Petroleum Deposits: Cooperation as a Customary Obligation

(with Emphasis on Final ICJ Award in 2017 between Ghana and Côte d'Ivoire)

Ali Rezaei, Sayyed Rasol Tabatabaei Moghaddam

Criminal Protection of Children and Adolescents at Risk in the Laws of Iran and Lebanon

Amin Reza Bahar Falamarzi

The Way of Managing the Property of Prisoners in Iranian and Turkish Laws

Sara Farzadi Mehr, Mohammadreza Haghighi, Esmail Amouri

Analyzing and Investigating the Nature of Reward in the Iranian Law System

Amir Mohammad Tavakoli, Mohammad Reza Azodi, Ghasem Tavakoli

Examining the Nature and Legal Dimensions of the Provisional Measures Issued by the Dispute Resolution Committee of the Ministry of Oil

Sheyda Ghamafroz, Mohammad Reza Afshari, Mehdi Piri

The Rights of Institutional Shareholders and Retail Shareholders in Iran's Capital Market

Parisa Rezvan, Ali Zare

Limitations on the Military Activity of Third States in the Exclusive Economic Zone of the Coastal State

Mohsen Behjati

Adoption in the Legal System of Iran and England

Zahra Makki, Esmail Kashkoulia

The Legal Basis of Establishing Non-governmental Schools in Iran, Emphasizing the Role of Education in Preventing Crime

Mina Daneshamooz, Hakimeh Abolhasani

Democratic and Authoritarian Paths in the Future of International Law

Saeid Behdoudi Nejad

Smart Cities and International Trade Law

Aram Abbaspour Jalali

The Effect of Jus Cogens Norms: Whoever Opened Pandora's Box, Did You Ever Think About the Consequences?

Soheil Golchin

The Relationship between Transparency Obligations and Foreign Investment in Renewable Energies: Realising the Potential Role of IIAs

Yusef Akhlaghi

Iran's Criminal Policy for Specific Military Crimes of the Armed Forces

Yasser Shakeri